

Gradbeniki so svoje znanje in sposobnosti pokazali na 13. proizvodnem tekmovanju, ki ga je zelo vzorno organiziral Kograd iz Dravograda.

Uspele prireditve ob dnevu gradbincev

Delo, šport, kultura

Republiški odbor sindikata delavcev gradbeništva Slovenije se je letos odločil organizirati kulturno srečanje, proizvodno tekmovanje in finale letnih športnih iger istočasno in na enem kraju, saj so bile vsa leta doslej te prireditve organizirane vsake zase, v različnih časovnih terminih in v različnih krajih, kar ni omogočalo bolj celovitega vpogleda v aktivnosti gradbenikov.

Dan gradbincev se je začel 1. junija v Titovem Velenju z otvoritvijo likovne razstave in literarnim večerom na katerem so nastopili pesniki iz številnih gradbenih delovnih organizacij. 2. in 3. junija je bila organizirana likovna kolonija, 5. junija je bila organizirana problemska konferenca o položaju slovenskega gradbeništva, zvečer istega dne pa se je z nastopom pevskega zborov, godb na pihala in folklornih skupin kon-

čalo kulturno srečanje.

V soboto, 6. junija so se na Otiškem vrhu pri Dravogradu pomerili najboljši zidarji, tesarji, odrarji, železokrivci in žerjavovodje ter v Titovem Velenju najboljši športniki, ki so si v predtekmovanjih zagotovili nastop v finalu.

O vseh teh prireditvah bolj obširno pišemo na notranjih straneh našega glasila.

C. P.

Športni rekreatorji, predstavniki treh prvouvrščenih ekip športnih iger gradbenikov Slovenije. V sredini s prehodnim kristalnim pokalom predstavnik zmagovalca Ingrada, levo predstavnik drugouvrščene ekipe Pionirja in Lojze Polajnar iz Gradisa, tretje mesto.

Začetek gradbenih del tretje etape hitre ceste skozi Maribor

Pogodba je podpisana

Potem, ko so stekla pripravljala dela na trasi tretje etape hitre ceste skozi Maribor, o čemer smo pisali v aprilski številki našega glasila, je sedaj podpisana tudi izvajalska pogodba za glavna gradbena dela. Pogodbo je v Ljubljani 5. junija s predstavniki Gradisa in Slovenija ceste-Tahniko-Obnovo podpisal Andrej Levičnik, predsednik Skupnosti za ceste Slovenije.

Gre za zelo pomemben začetek gradbenih del ceste, na katero v Mariboru najdlje in najtežje čakajo. Gradnja tretje etape hitre ceste skozi Maribor je razdeljena v tri podetape. Podetapi A in B obsegata dela na trasi hitre ceste, financira pa jo republiška skupnost za ceste, podetapa C pa obsega lokalne ceste v Malju in Krčevini ter nadvoz nad Meljsko cesto, železnico in hitro cesto. Financer teh gradbenih del je izključno mesto Maribor, tako da je mestni sis za ceste že nekaj prej podpisal izvajalsko pogodbo

za podetapo C z našim tozdom GE Nizke gradnje Maribor.

Vrednost podetape C znaša 1.896 milijarde dinarjev, vrednost celotnih del (tudi podetapi A in B) pa naj bi bila 14.479 milijarde dinarjev.

Podetapa C mora biti končana junija prihodnje leto, rok za dokončanje podetap A in B pa je zaradi začetne zamude že zelo vprašljiv. Prvotno je bil določen rok 19 mesecev, kar pomeni, da bi morala biti otvoritev mariborske hitre ceste za Silvestrovo leta 1988, ta rok pa se vse bolj odmi-

ka. C. P.

Pred zaključkom redakcije

Zmaga za Nizke gradnje

V Mariboru so bile 12. in 13. junija v organizaciji tozda Kovinski obrati, 33. letne športne igre Gradisa. Iger se je udeležilo rekordno število nastopajočih, zmaga v skupni razvrstitvi pa je pripadla športnicam in športnikom tozda GE Nizke gradnje Maribor.

V posameznih panogah je dvakrat uspelo zmagati le tozdoma GE Maribor in LIO Škofja Loka in sicer, prvemu v šahu in kegljanju za ženske, drugemu pa v balinanju in streljanju za ženske.

Najboljše strelce imajo v Kovinskih obratih Maribor, v namiznem tenisu za moške je zmaga pripadla OGP, za ženske pa Biroju za projektiranje Ljubljana.

Najboljše odbojkarje imajo na Ravnah, odbojkarice pa v Nizkih gradnjah. V kegljanju za moške je zmaga šla na Jesenice, v malem nogometu pa v Celje.

Fotoreportažo z naših iger s podrobnejšimi rezultati športnih tekmovanj bomo objavili v naslednji številki.

Končni skupni vrstni red pa je bil tak:

Toz	Točke
1. GE Nizke gradnje	87
2. Kovinski obrati Mb.	79
3. Gradbena operativa Lj.	77
4. SPO Ljubljana	73
5. GE Maribo	68
6. GE Jesenice	68
7. GE Celje	64
8. GE Gradnje Ptuj	58
9. LIO Škofja Loka	49
10. GE Koper	41
11. Biro Maribor	38
12. OGP Ljubljana	37
13. Biro Ljubljana	25
14. Kovinski obrati Lj.	25
15. GE Ravne na Koroškem	20
16. DSSS Ljubljana	20
17. Inženiring Lj.	14
18. UDD Ljubljana	5
19. Interna banka Lj.	2

C. P.

Realna cena kreditov in nov obračunski sistem bosta prepolovila stanovanjski dinar, revalorizacija nedokončane proizvodnje (gradnje) pa povišala cene

Težki kreditni zidaki

Omejevanje investicij in upadanje standarda sta gradbeništvu že močno skresala krila. V letošnjem letu se je priključila še revalorizacija najetih kreditov in revalorizacija vrednosti nedokončane proizvodnje ter prepoved vstevanja dohodka od posojanja pridobljenih avansov v dohodek. Nov obračunski sistem bo močno skresal dohodek tudi v ostalem gospodarstvu in tako bo manj sredstev v stanovanjskih skladih, pa še ta, ki se bodo natekla, bo mogoče uporabljati šele po zaključnem računu. Denarja za stanovanjsko gradnjo bo tako v resnici za polovico manj kot doslej.

Po ocenah nekaterih strokovnjakov je bilo že sedaj zaposlenih v gradbeništvu skoraj za četrtino preveč delavcev in kaj bo, če se bo obseg del še prepolovil!

Anketa, ki jo je naredilo splošno združene gradbeništva in IGM industrije gradbenega materiala Slovenije med svojimi člani o zasedenosti zmogljivosti z naročili, zaenkrat še ne kaže tako črne slike. Gradbena operativa je za letošnje leto planirala za 88,5 odstotka več del kot v lanskem letu. Največ ji del, okoli 78 odstotkov, naj bi opravili v Sloveniji, v drugih republikah okoli 12,8 odstotka in v tujini 8,6 odstotka. Januarja letos so gradbeniki že prevzeli 34,2 odstotka načrtovanih del, in s precejšnjo gotovostjo računali na prevzem nadaljnjih 40,4 odstotka del.

Čeprav je zasedenost posameznih delovnih organizacij z naročili zelo različna (največ že naročenega dela imajo vodnogospodarska podjetja), pa bi na podlagi tega lahko sklepali, da je oskrbljenost z naročili približno enaka kot lani. Nekaj slabše se godi OZD, ki se ukvarjajo z zaključnimi deli v gradbeništvu, še slabše pa onim, ki se ukvarjajo z

montažnimi in inštalacijskimi deli. Delež vrednosti gradbenih investicij, ki je svoj čas v Sloveniji znašal tudi okoli 30 odstotkov naložb v družbenem proizvodu, stalno pada.

Nove usmeritve, ki zahtevajo naložbe v opremo in ne v zidove za gradbenike niso hudo obetavne. Še hitreje pa so se zmanjševale stanovanjske investicije, ki so še leta 1981 sodelovale s 5,2 odstotka v družbenem proizvodu Slovenije (v Jugoslaviji 6,8 odstotka) danes pa se gibajo med tremi in štirimi odstotki. Kljub takem upadanju naročil in trditvah gradbenikov, da investitorji izkoriščajo njihovo brezposelnost, so lanskeletni poslovni rezultati gradbeništva presenetljivo ugodni.

Tudi letos so rezultati, če upoštevamo sezonski značaj izgub in zase denost, kljub črnogledim napovedim še presenetljivo dobri. Deloma zato, ker so si OZD lanskeletne avanse še obračunale po starem sistemu. V polletnih obračunih se bodo pojavile v številnih gradbenih delovnih organizacijah rdeče številke, meni Jožica Glažar, svetovalka za ekonomsko področje v splošnem združenju gradbeništva in IGM.

Obvezna revalorizacija nedokončane proizvodnje, ta pa se v gradbeništvu giba od 6 mesecev do enega leta, pomeni ogromen strošek. Kdo ga bo nosil? Gradbeniki bodo pod tem bremenom omahnili, investitorji pa povečanega stroška ne bodo mogli plačati. V podobnih zagatah se bodo znašli tisti, ki gradijo objekte »na ključ«. Ker dohodka od dobljenih avansov ne bodo smeli vševati v dohodek je vprašanje, kdo bo pokrtil razliko v ceni med pričetkom in dokončanjem objektov. Ob sedanji inflaciji to pomeni skoraj polovico cene.

Predvsem so se povečala posojila na osnovi sredstev OZD in posojila na podlagi vezanih sredstev občanov, medtem ko so se zmanjšala posojila na vezane dinarske protivrednosti prodanih valut. Toda več kot 90 odstotkov vseh posojil, 3239 jih je bilo odobrenih pred uveljavitvijo realnih ukrepov za vračanje posojil, ki so začeli veljati sredi februarja. Po tem času so odobrili le še 309 posojil. Po novem uveljavlja banka revalorizacijo kreditov a po letnih revalorizacijskih stopnjah, ki jih za vsako trimesečje objavi Zvezni zavod za statistiko, ob tem pa mora posojilojemalec seveda plačevati tudi realne obresti, ki se bodo za stanovanjske

● V sedanjem trenutku bi bil za gradbenike najugodnejši način sprotnega plačevanja, vendar tega investitorji nočejo sprejeti. Gradbeniki predlagajo, da bi se z investitorji sporazumeli za revalorizacijo investicijskih avansov, pri čemer bi izvajalec investitorju priznal revalorizacijo neizkoriščenega avansa, investitor pa izvajalcu večjo ceno. Zavzemajo se tudi, da bi se lahko denar revaloriziranega obračuna amortizacije uporabljal za investicije že v tekočem letu.

Denar in kreditna politika, ki sta v preteklosti uspavala gradbenike, sedaj postajata ovira za kupca in izvajalca gradbenih del. Najhitreje naj bi se posledice teh sprememb opazile v stanovanjski gradnji. Poročilo komisij za dajanje posojil v Ljubljanski banki Stanovanjski banki pravi, da so se stanovanjska posojila v prvih treh mesecih povečala za 220 odstotkov v primerjavi s prvimi tremi meseci lanskega leta.

kredite gibale okoli 5 odstotkov.

Ekonomski inštitut pravne fakultete že dolgo časa opozarja na pomemben stabilizacijski učinek usmerjanja denarja prebivalstva v gradnjo stanovanj, ki naj bi zmanjšal povpraševanje po drugem, predvsem uvoženem blagu, vendar

se ob tem zaveda težav s katerimi se bodo soočili gradbeniki in kupci stanovanj.

Podobno misli tudi predsednik LB Stanovanjske banke Ivo Nered, ki je poudaril, da bi ob uvedbi realnih kreditov morali poskrbeti tudi za ohranjanje realne vrednosti hranjenih vlog, še posebej vezanih vlog. Sprememba kreditno finančnega sistema bo vsekakor vplivala tudi na cene v gradbeništvu, ki znajo poskočiti, ker bo treba dinar realno vrednotiti in razlike med ceneniimi krediti in visoko stopnjo inflacije ne bo več mogoče preletiti v plače.

Bogi Pogačnik

● Počitniška sezona se je pričela

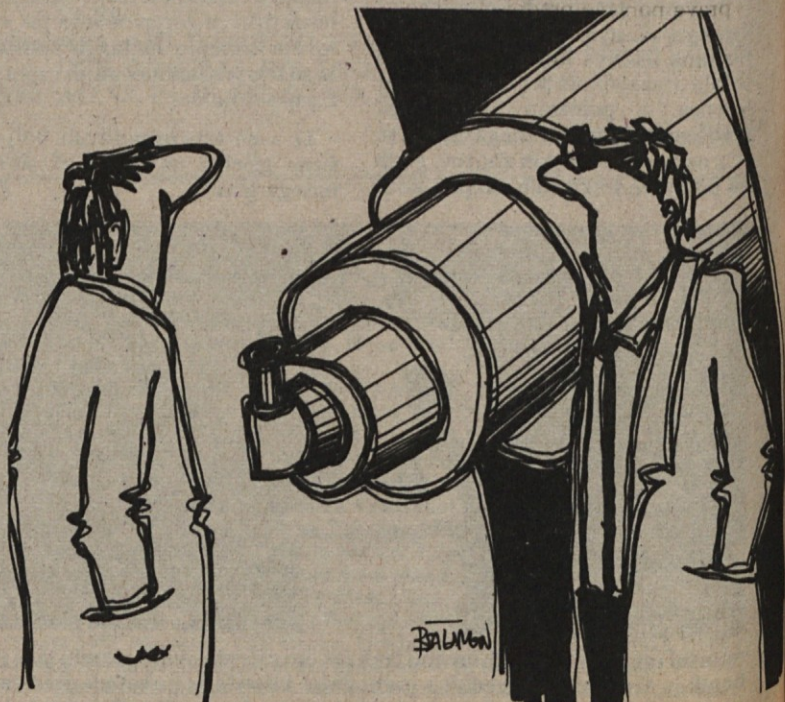
Pišite nam z dopusta

Spoštovane bralke in bralci, čas počitnic se približuje, zato bo naša pozornost vse bolj usmerjena na morje, planine, jezera in druge kraje namenjene oddihu.

Temu primerno bosta obe poletni številki našega glasila bolj lahkotni, z manj prispevki o gospodarjenju in samoupravnih dejavnosti, saj bodo tudi delegati na dopustih. Skušali bomo pripraviti več razvedrilnega branja s čim pestrejšo vsebino.

Oglasite se s prispevki, reportažami, fotografijami in anekdotami. Vaše prispevke bomo z veseljem objavili.

Uredništvo

— A misliš, da je možno tako najti pot iz zavoženega položaja gradbeništva?

5. razširjena seja konference OOZS GIP Gradis

Možne težave pri izplačilu osebnih dohodkov

V prostorih Skupnih služb je 27. maja potekala 5. razširjena seja konference osnovnih organizacij zveze sindikata v GIP Gradis.

Razen članov osnovnih organizacij sindikata ter nekaterih vodstvenih delavcev Gradisa so se je udeležili tudi Marija Fedran, predsednica občinskega sveta ZSS Ljubljana Moste-Polje, Andrej Fraidl, svetnik v Gospodarski zbornici Slovenije, Milan Zaletelj, sekretar kluba samoupravljalcev v občini Moste-Polje in predstavniki nekaj gradbenih delovnih organizacij v Sloveniji.

Najpomembnejša točka seje, v kateri so sodelovali tudi gosti, je bila posvečena družbenoekonomskim odnosom v luči sprememb Zakona o združenem delu. Marija Fedran je predstavila potek dosedanjih obravnav sprememb Zakona o združenem delu (ZZD) in pojasnila vlogo kluba samoupravljalcev, ki vodi te razprave. Direktorica APS, Zora Vehovec, je pojasnila nekatere spremembe, ki se obetajo v novem ZZD. Osnovne določbe ostajajo, nekaj večjih sprememb je pri ugotavljanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka, večja sprememba pa se obeta pri obravnavi rezultatov gospodarjenja, periodični obračun se bo delal v bodoče trikrat letno, kar je za gradbeništvo bolj ugodno od sedanjega načina. Mnoge spremembe pa so le lepotni popravki.

V razpravi, ki je sledila, je prevladalo mnenje, da bi bilo potrebno spoštovati osnovni pravni red, to je najprej spremeniti ustavo in šele nato ZZD, ker bo drugače po napovedani spremembi ustave potrebno ponovno spreminjati ZZD. Razpravljalci so bili kritični tudi do prave poplave predpisov, ki so včasih celo nasprotujoči eden drugemu in povzročajo mnoge zmede v delovnih organizacijah. Tako je tudi sedanji revalorizacijski obračun dohodka preveč zapleten in premalo življenjski.

O rezultatih poslovanja v prvem četrtletju je poročal Karl Schwarzbartl. Gradis je dosegel letos v primerjavi z drugimi gradbenimi organizacijami zelo dobre poslovne rezultate, vendar bo pravi rezultat znan šele ob zaključnem računu. Sedaj povzročajo nerealno sliko nekateri elementi, ki prehajajo iz lanskega leta in ki še niso podvrženi zakonu o revalorizaciji obratnih sredstev (tako na primer lanski avansi).

Pričakujemo, da bomo proti koncu leta manj izstopali iz povprečja slovenskega gradbeništva, oziroma želimo si, da bi bili drugi dobri, mi pa še boljši, ker bi bilo tako manj nevarnosti za nas, kot pa sedaj, ko gre ostalim gradbenikom bolj slabo, je ocenil razmere v naši panogi Karl Schwarzbartl.

M. M.

10. redna seja delavskega sveta DO

V ospredju poslovanje O tujini bo še govora

10. redna seja delavskega sveta delovne organizacije je bila 4. junija. K običajno, je bilo na dnevnem redu veliko točk in bi že njihovo naštevano vzelo precej prostora. Omejimo se torej na bistveno: delegate so predvsem zanimale najnovejše informacije o pogojih poslovanja, obveznosti glede na gospodarski načrt (ki bo z ozirom na nova navodila doživel še nekatere spremembe), rezultati poslovanja v prvih štirih mesecih v domovini ter poslovanje v tujini v preteklem letu — potrditi je bilo namreč treba bilanco stanjem na dan 31. 12. 1986.

Ob potrjevanju zapisnika s prejšnje seje, je bil zapisnik dopolnjen s sklepom o zneskih kalkulativnih bruto osebnih dohodkov za NK, PK, KV in VK delavce na uro. Podlaga za izračun je bila objava minimalnega OD v SR Sloveniji, ki znaša 86.500 dinarjev na mesec in velja od 1. junija 1987 dalje.

Glede stanja na projektu Barbariga v Istri so bile po odanih poročilih imenovane ustrezne komisije, zahtevano pa je bilo tudi dosledno izvrševanje ukrepov za sanacijo.

O možnosti prehoda na 40 ur dela na teden (delegatsko vprašanje tozda GE Maribor), so strokovne službe dolžne izdelati analizo ekonomske upravičenosti, ki mora biti dokončana do konca prihodnjega meseca.

Rezultati poslovanja v prvem četrtletju letošnjega leta so podrobno razčlenjeni v Gradisovih obvestilih številka 117. V slovenskem prostoru in gradbeništvu je Gradis v primerjavi z lanskim enakim obdobjem povečal število delavcev in za približno 3 odstotke zvišal svoj dele opravljenih del.

Pred potrjevanjem zaključnih računov delovnih enot v tujini za leto 1986 so delegati pozorno poslušali poročevalce, predvsem o razmerah na gradbiščih Bližnjega vzhoda, v

Iraku in Kuvajtu. Dela so povsod že zaključena, dogovarjanje z investitorji in pogajanja glede končnih obračunov ter plačil pa utegnejo biti še dolgotrajen in mukotrpen postopek.

V Iraku je trenutno še precej opreme (KOL-3, P-202-D, Qurna), z investitorji ali vlado bo potrebno urediti vprašanje plačil (zastoj zaradi nesolventnosti), razčistiti pa bo treba tudi medsebojne odnose z IMP (KOL-3, SCT (P-202-D) ter Rudisom (Qurna).

● V Kuvajtu bo izguba precejšnja, o pokrivanju le-te in odgovornosti pa bodo delegati podrobneje seznanjeni na prihodnji seji, ko jim bodo dostavljeni tudi zaključki posebne komisije ter stališča poslovnega odbora. Pred tamkajšnjim sodiščem je v teku pravda, napovedovati njen izid pa bi bilo v tem trenutku zgolj preuranjeno ugibanje.

Delovna enota v ZR Nemčiji je poslovala v duhu tradicije, ki smo jo vajeni že vrsto let, po podani oceni pa po vsej verjetnosti ne bo ogrožen niti za letos zastavljen obseg del, približni vrednosti okrog 10 milijonov mark.

G. B.

Imenovana uredniški odbor ter glavni in odgovorni urednik Gradisovega vestnika

V prihodnjih dveh letih bodo skrbeli za uresničevanje temeljne vsebinske zasnove glasila Gradisov vestnik naslednji člani uredniškega odbora, ki jih je imenoval delavski svet DO Gradis na seji 4. junija.

To so:

- Ludvik Rudolf — GE Ravne na Koroškem
- Vinko Damjan — Gradbena operativa Ljubljana
- Aleksander Bojanič — GE Koper
- Tatjana Savinšek — GE Jesenice
- Franjo Štromajer — GE Maribor
- Ivanka Golob — GE Nizke gradnje Maribor
- Polona Kežar — Lesno industrijski obrat Škofja Loka

Na isti seji je delavski svet DO Gradis za glavnega in odgovornega urednika Gradisovega vestnika za dobo 4 let ponovno imenoval Cveta Pavlina.

Lojzetu Cepušu, Voljčevemu nagrajencu, je čestitala tudi predsednica občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Moste-Polje Marija Fedran. (Foto: G. Bernot)

Nagrade za najboljše novinarje iz OZD

Lojzetu Cepušu Volčeva nagrada

Na posvetu novinarjev glasil v delovnih organizacijah, ki je bilo na Otočcu, so letos prvič podelili nagrade in priznanja Janeza Voljčca. S temi nagradami so sedaj tudi novinarji v združenem delu dobili svojo ustanovo, ki bo skrbela, da bodo njihovi dosežki in uspešno delo deležni javnega moralno-političnega priznanja. Tisto, kar predstavljajo za novinarje osrednjih novinarskih hiš Tomšičeve nagrade, naj bi v bodoče pomenile za novinarje v združenem delu Volčeve nagrade.

Z Volčevimi nagradami naj bi dvignili iz anonimnosti nadpovprečne dosežke novinarjev v obveščanju v združenem delu. Javno naj bi priznavali kakovost, ki pa naj bi tudi spodbujala k dopolnilnem izobraževanju in usposabljanju vseh delavcev, ki se ukvarjajo z obveščanjem v združenem delu.

Žirija za podeljevanje Volčevih nagrad je prejela 39 predlogov. Odločila se je, da podelijo pet Volčevih nagrad in sedem Volčevih priznanj.

Poleg nagrad in priznanj, ki so jih prejeli še aktivni novinarji, so letos podelili tudi častne nagrade Janeza Voljčca. Prejeli so jih novinarji, ki so s svojim delom pred tridesetimi in več leti utirali pot obveščanju v združenem delu.

Med dobitniki častnih Volčevih nagrad je bil tudi dolgoletni glavni in odgovorni urednik Gradisovega vestnika, začetnik obveščanja v Gradisu (aprila prihodnje leto bomo proslavili 30-letnico izhajanja Gradisovega vestnika) in v slovenskem gradbeništvu, Lojze Cepuš.

K nagradi mu čestitamo tudi v uredništvu Gradisovega vestnika.

C. P.

S posveta na Otočcu

Večji pomen obveščanju v združenem delu

Na rednem študijskem srečanju novinarjev iz organizacij združenega dela, ki je bilo v drugi polovici maja na Otočcu, je bilo med drugim poudarjeno, da je delo novinarjev in organizatorjev obveščanja v združenem delu enakovredno drugemu delu v združenem delu in prav tako pomembno kot novinarsko delo drugih sredstvih javnega obveščanja.

Ugotovljeno je bilo tudi, da se v družbi že širše pozna pomen obveščanja v združenem delu, istočasno pa je bilo kritično ocenjeno, da v marsikaterem okolju do tega spoznanja še niso prišli.

Dolgo so novinarji iz organizacij združenega dela, kot je dejal eden izmed razpravljalcev, delovali v senci, sedaj pa se vse bolj uveljav-

ljajo tudi s pomočjo svoje sekcije pri Društvu novinarjev Slovenije in Centra za razvijanje obveščanja v združenem delu pri Delavski enotnosti. S svojim delom so novinarji v združenem delu pokazali in dokazali, da pri njihovem delu ne gre za nekaj drugotnega, temveč, da je to dejavnost, ki ima posebej določene naloge v delitvi dela v naši družbi.

Premalo dela za 11 tisoč gradbenikov

Težave mariborskega gradbeništva

Gradbeništvo se je zaradi svetovne in jugoslovanske krize znašlo skoraj brez dela. Ta ugotovitev velja tudi za gradbene delovne organizacije v Mariboru, kjer je tretjina manj dela, a le sedmina manj delavcev, kjer se zgradi petkrat manj stanovanj kot v zlatih časih in kjer se gradbeni delavci poslužujejo sive ekonomije, da bi še kaj dodali svojim nizkim osebnim dohodkom.

Kljub pomanjkanju del imamo v Jugoslaviji še vedno zaposlenih 750.000 gradbenikov. Dela ni tudi v tujini, strokovnjaki odhajajo v druge panoge, produktivnost je vedno manjša, izgube pa vedno večje. Ta kriza traja v jugoslovanskem gradbeništvu že pet let.

Kako pa je v Mariboru? O tem je nekaj več povedal Vladimir Breščak, vodja Skupnosti za ceste Slovenije v Mariboru in vodja delovne skupine OK ZKS Maribor Rotovž za pripravo problemske konference o gradbeništvu, ter še pred kratkim direktor našega tozda Biro za projektiranje Maribor.

V Mariboru je v gradbeništvu zaposlenih 11.441 delavec. »Razmere so dosegle negativni vrh v letu 1984, saj se je realni obseg del od leta 1981 do 1985 zmanjšal za 63 odstotkov, število zaposlenih pa se je znižalo le za 13 odstotkov,« je dejal Breščak in dodal, da so se razmere začele urejati že leta 1985, lani se je položaj bistveno izboljšal, takšnega nadaljevanja pa v letošnjem letu ni možno napovedati, saj se je spremenil obračunski sistem, realneje se vrednotijo porabljena sredstva, zaradi majhne akumulacije se je ponovno zmanjšalo število naložb, zmanjšal se je tudi stanovanjski dinar, manj je možnosti nabave mehanizacije in rezervnih delov iz uvoza in podobno.

Mariborski gradbinci so v preteklih letih dokaj močno sodelovali tudi na gradbiščih v tujini, kot so: ZRN, NDR, Avstrija, Irak, Libija, Alžirija, Madžarska, Sovjetska zveza š Kuvajt itd., letos pa dela na tujem le še Hidromontaža. Temu je botrovalo zapiranje tujih trgov po

● V obdobju 1981—1985 smo v Sloveniji zgradili 51.971 stanovanj, kar je za 20.000 manj kot v preteklem srednjeročnem obdobju. V Jugoslaviji smo leta 1980 zgradili 113.000 stanovanj, lani pa le še 69.000.

V Mariboru je bilo od leta 1981 do 1985 zgrajenih 3702 družbenih stanovanj, lani pa so vsi mariborski gradbinci zgradili le 342 stanovanj, kar je tudi do petkrat manj kot v zlatih zidarskih časih.

eni strani, ter naše slabosti po drugi strani. V prvi vrsti gre za to, da gradbeništvo ni pri izvoznih stimulacijah izenačeno z industrijo, da banke ne sledijo in finančno ne podpirajo gradbenikov na tujem in da osebni dohodki delavcev v tujini niso več tako stimulativni.

Lani je znašal povprečni osebni dohodek delavca v mariborskem gradbeništvu 113.000 dinarjev, kar je bilo realno za 10,6 odstotka več kot leto prej, v Sloveniji pa je bil povprečni OD na delavca 122.000 dinarjev, kar pa je bilo realno več za 13,7 odstotka.

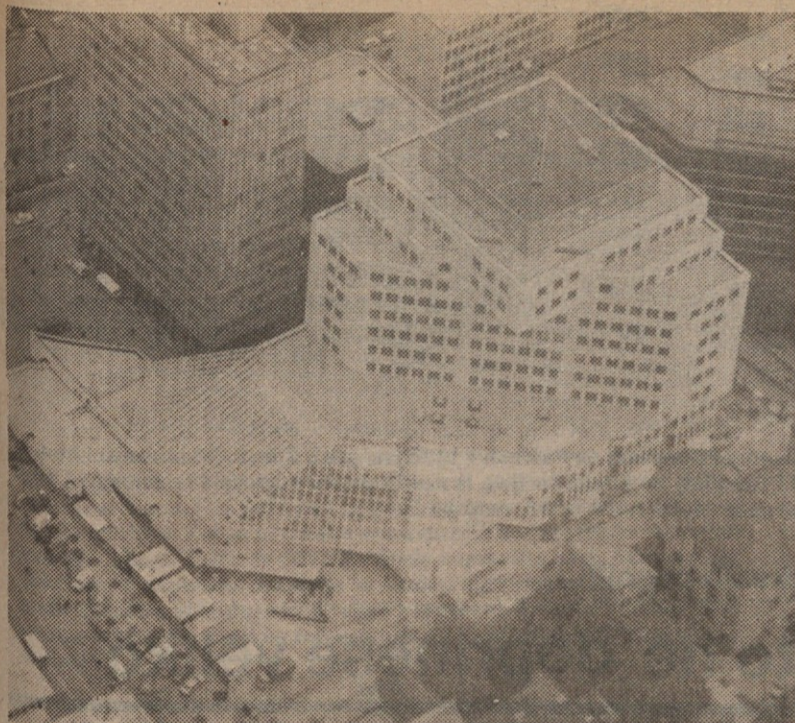
Večji problemi pa so tudi v tem, da so med delovnimi organizacijami in tozdi precejšnje razlike. Od tod tudi velika fluktuacija in siva ekonomija oziroma popoldanski »fuše«.

Mariborski gradbeniki imajo tudi pripravljene predloge ukrepov za izboljšanje družbenoekonomskega položaja gradincev: »Zmanjševati razlike med osebnimi dohodki gospodarstva in gradbeništva, dopolnjevati in dosledno izvajati pravilnik o minimalnih standardih za bivanje in prehrano gradbenih delavcev, skrajšati delovni čas na 40 ur na teden, v republiki rešiti problem gradbenega dodatka, ki naj bi prišel v osnovo za izračun pokojnin, ugotoviti možnosti, da se nadure upoštevajo pri odmeri osnove osebnega dohodka, za izračun pokojnin, poglobiti sodelovanje vseh družbeno-političnih organizacij na področju gradbeništva na ravni občin in mest.«

Težav in problemov je veliko in jih bo treba čimprej rešiti, saj brez dobrega in uspešnega gradbeništva ni možno razvijati in graditi našo družbo.

C. P.

U. M., C. P.

Gradbena dela na Kraigherjevem trgu v Ljubljani se iztekajo. Središče mesta še ni tako gosto pozidano, tako da se je poslovna stavba na trgu kar lepo vklopila med že obstoječe objekte. Na sliki (posneti iz letala) se lepo vidi, kako se je novi objekt arhitektonsko vključil v okolico. (Foto: G. Bernot)

Središče Ljubljane je lepše — 22. junija odprli prvi objekt na Kraigherjevem trgu

H koncu gredo dela na Kraigherjevem trgu

Že skoraj celo desetletje so plotovi skrivali dogajanja na gradbišču ploščadi Borisa Kraigherja v Ljubljani (po novem naj bi se ploščad imenovala Kraigherjev trg) in kazili središče mesta. Sedaj gredo dela h koncu. Trg bo oživel čez mesec ali dva, slovesna otvoritev pa je bila 22. junija ob prazniku občine Ljubljana Center.

Zasnova celotne ploščadi je delo arhitekta Janeza Lajovica in njegovih sodelavcev, glavni izvajalec gradbenih del pa je Gradisov tozdg Gradbena operativa Ljubljana. Gradisovci in izvajalci zaključnih del hitijo z zadnjimi deli, da se bodo nekateri uporabniki lahko uselili v poslovne prostore že konec tega meseca, nekateri pa se že selijo.

Kljub temu, da je poslovna stavba na ploščadi Borisa Kraigherja stisnjena med Metalko, hotelom Holiday Inn, Šestico in Titovo cesto, gre za izredno velik kompleks, saj celotna površina ploščadi meri manj kot 140.000 kvadratnih metrov, od tega je 48.000 kvadratnih metrov uporabnih površin.

Pod ploščadjo so štiri etaže, bili pa so zgrajeni tudi štirje izhodi. Prvi se navezuje na obstoječi podhod pri Ajdovščini, drugi na podhod pri Me-

talki, druga dva pa sta pri Šestici in ob Modni hiši. Nasploh je na ploščadi in pod njo zelo dobro poskrbljeno za pešceve površine, saj jih je kar precej.

V nekatere poslovne prostore so opremo že znosili, v druge pa jih še bodo. V kratkem bodo začeli opremljati tudi trgovine, v katerih naj bi začeli s prodajo predvidoma po 15. avgustu. Gostinski del ploščadi pa bo moral počakati do konca leta, če ne še dalj, saj investitorji vseh lokalov še niso znani.

Tako smo v središču Ljubljane dobili še eno priljubljeno točko, vendar je to, kar je zgrajenega le prva faza gradnje ploščadi, ki bo po načrtih segala tja do Nazorjeve in še naprej do Čopove ulice. Kdaj bo prišla na vrsto druga faza ni znano.

C. P.

ZAHVALA KOLEKTIVU GE NIZKE GRADNJE MARIBOR

Dolžnost mi je, da se v svojem imenu zahvalim vsem tistim sodelavcem iz mojega kolektiva, ki so se tako nesebično zanimali za zdravstveno počutje v moji večmesečni bolezni.

Tudi sam sem nešteto obiskoval moje sodelavce v bolnici ali na domu, ker vem, da je v času bolezni osamljenost še večja.

Zato še enkrat hvala vsem!

Jani Klančar

Razstava inovacij Rast Yu '87

Zlata plaketa za streho Ledene dvorane

Med 28. majem in 5. junijem je v Rijeki potekala 15. razstava izumov, tehničnih inovacij in novosti Rast Yu 87. Na tej največji razstavi s tega področja v Jugoslaviji je bilo prikazanih več kot 500 izdelkov različnih jugoslovanskih delovnih organizacij, šol in univerz, aktivov izumiteljev ter posameznikov, svoje dosežke pa je prikazalo tudi več tujih držav: Čehoslovaska, Sovjetska zveza, Madžarska, Poljska in Nemška demokratična republika.

Sejem Rast Yu naj bi pospešil razvoj inovacijske dejavnosti, prenos in neposredno uporabo inovacij, podal pregled proizvodnih, tehnoloških, tehničnih in drugih dosežkov, hkrati pa omogočil srečanje ustvarjalcev in izmenjavo njihovih izkušenj. V okviru razstave je potekalo tudi več strokovnih posvetovanj, med njimi tudi s področja inovacijske dejavnosti — »Inovacije, prenos tehnologije, tehnološki razvoj«, ki se ga je udeležil tudi predstavnik Gradisa.

GIP Gradis je na tej razstavi sodeloval že petič zapored, letos s prikazom šedaste strešne konstrukcije in strešno konstrukcijo Ledene dvorane v športnem parku Tabor v Mariboru, za katero sta avtorja Vukašin Ačanski in Franci Kržič prejela visoko priznanje — Zlato plaketo.

V istem času je bila v Gradcu odmevna razstava Technova 87, to je strokoven sejem za inovacije, tehniko varstva okolja, marketing in znanstvene raziskave s precej bolj

reprezentančno mednarodno udeležbo kot je bil Rast Yu na Reki. Škoda, da se je ni udeležil tudi Gradis.

M. M.

Razstavo je odprl podpredsednik Gospodarske zbornice Jugoslavije Anton Kraševac. Izrazil je željo, da se bi inovacijska dejavnost v Jugoslaviji okrepila.

Priprave za organizacijo Gradisove stanovanjske zadrage so v polnem teku

V kratkem ustanovitev

Na željo nekaterih delavcev ljubljanskih tozdov Gradisa je Inženiring že lani začel z akcijo za ustanovitev Gradisove stanovanjske zadruge. Najprej je bila tozdom poslana anketa o željah in potrebah delavcev po reševanju njihovih stanovanjskih problemov. Anketa naj bi bila osnova za nadaljnje delo.

Največ anket je bilo izpolnjenih na delovni skupnosti in v Strojno prometnem obratu, manj pa v Gradbeni operativi Ljubljana, Kovinskih obratih, Inženiringom in Biroju za projektiranje, iz Obrata gradbenih polizdelkov pa ni prišla niti ena izpolnjena anketa. To kaže, da so v nekaterih tozdih anketo vzeli precej resno, v drugih nekoliko manj, v OGP pa delavce verjetno sploh niso seznanili z možnostjo sodelovanja pri ustanovitvi Gradisove stanovanjske zadruge.

Od prvotno prijavljenih okrog 120 kandidatov za članstvo v zadruzi, jih je ostalo nekaj manj kot sto, na prvi sestanek, ki je bil 26. maja v SPO, pa jih je prišla le polovica.

Pojasnilen je bil namen ustanovitve zadruge in njeni cilji.

nakar je bil soglasno sprejet sklep, da gremo v samostojno, to je Gradisovo stanovanjsko zadruzo in se za enkrat ne vključimo v stanovanjsko zadruzo Ljubljana.

Predstavljene so bile tudi možne lokacije, največ jih je bilo na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik, predvsem na Barju, vendar je prevladalo mnenje, da naj bi mi iskali lokacije znotraj naše domicilne občine, to je občine Ljubljana Moste-Polje.

Na koncu je bil izvoljen iniciativni odbor, po en član iz vsakega tozda, ki naj bi pripravil vse potrebno za sklic ustanovne skupščine stanovanjske zadruge Gradis, ki naj bi bila že ta mesec.

Ostalo je tudi odprto vprašanje imena stanovanjske zadruge.

C. P.

Fotografija ne more prikazati razsežnosti stavbe Iskrinega centra za elektrooptiko — mere so 80 krat 80 metrov. Stavba bo pritlična, možno jo bo nadgraditi, toda za to ni sredstev.

Gradnja stanovanj na Fužinah v Ljubljani gre h koncu. Stanovanjski blok A 33 (na sliki) bo kmalu vseljen, iz zemlje pa sta pogledala še zadnja 12 nadstropna bloka A 20 in 21, nato pa...

Gradbena operativa Ljubljana — delo v vedno bolj zaostrenih pogojih

Malo hitrejše delo z lopato ne doprinese veliko

Poslovni rezultati Gradbene operative Ljubljana so v letošnjem letu zelo ugodni. K temu je pripomoglo tudi aktiviranje nedokončane proizvodnje iz lanskega leta, kar je povečalo celotni prihodek. Ta je zato za ta letni čas kar nenormalno visok. Zaradi novega obračunskega sistema pa primerjave z lanskim letom niso povsem enakovredne, ker so spremenjene nekatere kategorije.

Zaradi visokega dohodka so lahko izplačali tudi dobre osebne dohodke, ki so bili v primerjavi z ostalimi Gradisovimi tozdi in pango kar visoki, vendar še vedno v skladu z internimi merili Gradisa in omejitvami interventnega zakona, oziroma celo nekaj nižji, kot bi lahko bili.

Jože Ločnikar, direktor tozda GO Ljubljana: »Mislim, da bi bilo potrebno zvišati osnovo v osebnem dohodku, še posebej, ker so terenski dodatki zaradi brezplačne prehrane gradbišč zelo nizki. Te malice so za tozda že kar veliki strošek, ven-

dar so delavci nanje že navajeni. Nasploh imajo zaposleni v našem tozdu dober občutek varnosti, ko se primerjajo z zaposlenimi v drugih gradbenih organizacijah.

Dobre rezultate nam je omogočila polna angažiranost, se pa bojimo, da bo v drugi polovici leta slabše. Težko nam bo obdržati ta trend uspešnosti, ker pričakujemo težave predvsem pri pridobivanju del za 1200 ljudi, kolikor nas je v tozdu, torej ga potrebujemo kar precej.

Naše tržišče se bo postopoma zapiralo — to se čuti že sedaj — mi pa imamo v planu čez 30 milijard reali-

zacije. Nekateri večje objekte končujemo in zanje še ni nadomestka. Tako gre h koncu stanovanjska gradnja na Fužinah, novih lokacij pa še ni. Tudi negospodarskih investicij ni, vlaganja v industrijo pa so tako majhna, oziroma poredka, da prihaja med gradbeniki tudi do nelojalne konkurence in do dumpingških cen.

Dela pri energetskih in infrastrukturnih objektih se prav tako odmi-kajo ali zavlačujejo. Tudi pri zagotavljenem delu — pri hidroelektrarni Vrhovo — bodo delali še drugi naši tozdi. Potrebno se bo močno angažirati, ves trud ob dobrem delu pa bo šele osnova, iz katere bo treba kar največ iztisniti.

● Morda imamo nekaj prednosti pri večjih projektih, ker lahko ponujamo cele pakete. Pri tem pa so zahteve investitorjev take, da je potrebno ponujati dela na funkcionalni ključ in s fiksnimi cenami — to so pa za gradbenike težki pogoji, predvsem zaradi inflacije. Za vsem tem pa se velikokrat skrivajo razne igrice, tudi izsiljevanje investitorjev.

Nasploh je poslovna morala pri nas precej slaba, poskušajo se pridobiti dela že za vsako ceno, na račun kvalitete in izsiljevanja pa se potem hoče doseči kaj več. Mi smo solidna firma, tudi kar se tiče rokov in cen in nam pri takšni vrsti konkurence ni ravno lahko.

Ena od prednosti našega tozda in Gradisa kot celote, je tudi dobra tehnološka opremljenost in strokovna usposobljenost za specialna dela. Tako smo na primer že kar dobro osvojili tehnologijo zabijanja pilotov in s tem gradnjo na slabše nosilnih tleh, predvsem na Ljubljanskem barju, kjer se vse več gradi.

Precej se ukvarjamo tudi s premoštitvenimi objekti, odprta je tudi razvojna naloga — razponi od 40 do 70 metrov, tukaj sodelujemo z mariborskimi Nizkimi gradnjami. Doseči skušamo čim bolj optimalno tehnologijo, take specializacije pa prinašajo določene prednosti.

Menim tudi, da bi se za najbolj perspektivna dela morali odločiti za nabavo specialne mehanizacije, tako na primer za gradnjo elektrarn. Za to bi se moreali dogovoriti na nivoju delovne organizacije, ker je specializacija tudi Gradisova usmeritev, predvsem na področjih, kjer so druge gradbene organizacije slabše opremljene.

Trudili se bomo ostati v vseh podjetjih, kjer smo doslej delali: pri Iskri, IMV, nuklearni elektrarni v Krškem, sodelovali bomo pri gradnji cestnih objektov, če bo odobren mednarodni kredit za gradnjo drugega tira in elektrifikacijo gorenjske železnice, bomo poskušali delati tudi tukaj.

V teh zelo zaostrenih pogojih, ko se na trgu že čuti lakota po delu, se moramo potruditi, da ne bomo ravno prvi na udaru. Vsi gradbeniki imamo namreč podobne težave, edinole nov obračunski sistem in spremembe revalorizacije osnovnih sredstev so različno prizadele razne delovne organizacije, odvisno od vrste dela. Mi smo z našo finančno službo dobro in hitro reagirali — zmanjšali smo zaloge in s tem omilili težave.

Kar pa zadeva naše odnose s tozdom Inženiring, menim, da je potrebno sprejeti tak poslovnik o delitvi del, da v bodoče ne bi prihajalo do podvajanja kapacitet. Od njih pričakujemo kvalitetne usluge, takšne, ki jih sami ne moremo izvajati. Isto pričakujemo od Skupnih služb — potrebujemo kvalitetne in strokovne nasvete. »

M. M.

Zgrajen do 1. junija

Skladiščno poslovni center Kokra

Potreba po povečanju kapacitet je narekovala gradnjo skladiščno poslovnega centra trgovskega podjetja Kokra v Kranju. Pogodba za gradnjo 1. faze je bila podpisana 9. decembra lani. Takrat je bil določen tudi rok za zaključek gradnje in sicer 1. junij leta 1987.

Delavci tozda GE Jesenice niso zgubljali časa, saj so vedeli, da je rok izredno kratek in da bo tudi zima posegla vmes. V začetku je bil nekaj težav z izkopom gradbene jame, saj je bil objekt napačno lociran. Pred betoniranjem prvih temeljev sta delo ovirala mraz in sneg, tako da smo prve temelje zabetonirali šele 30. januarja letos.

Kljub začetni zamudi, pa smo uspeli objekt le predati v dogovorjenem roku. Delavcem ni bilo težko delati tudi v popoldanskem

času, ob prostih sobotah, nedeljah in praznikih.

Prva faza skladiščno prodajnega centra trgovskega podjetja Kokra Kranj zajema objekt tlorisne izmere 40 x 40 metrov s tem, da klet ni obdelana.

Investitor je bil z našim delom, tako rokovno kot kvalitetno, zadovoljen. S tem smo potrdili geslo: rok — strokovnost — kvaliteta. Tak uspeh pa lahko dosežemo le ob dobrem sodelovanju vodstva in delavcev.

M. M.

Novice iz »toteга konca«

V gradbeni enoti Maribor so pred dnevi na majhni svečanosti predali ključke petim dobitnikom novih stanovanj. Prejeli so jih **Martin Fajfar, Marija Horvatič, Hazim Čejvanović, Justika Vidovič in Viktor Mernik**. V času, ko cena kvadratnega metra stanovanjske površine skokovito narašča in je za nakup stanovanj vse manj denarja, je to vsekakor razveseljivo. Poleg tega nakupa je komisija za standard in rekreacijo v tozdu razdelila tudi 65 milijonov dinarjev za stanovanjske kredite.

...

Lažni bolniški izostanki v zadnjem času pestijo tudi mariborsko gradbeno enoto. Vse več je namreč »zdravih bolnikov«, ki s kakršnoli pretvezo izsilijo bolniški stalež, potem pa postopajo brez dela v samskem domu. Gre pretežno za mlajše delavce katerih storilnost naj bi bila na višku. Žal pa ni tako in namesto njih morajo toliko več delati starejši delavci. Temu so sklenili v tozdu napraviti konec. Skupaj s sindikatom, disciplinsko komisijo in strokovnimi službami so pripravili vrsto ukrepov, ki bodo pričeli veljati v kratkem. Tako bo končno vsem tistim, ki so tako živeli na račun tozda ne da bi kaj delali, končno odklenkalo.

...

O prenovi in sanaciji kopališča v Banovcih smo že poročali. Gradisovci bodo do konca meseca predali v uporabo 27 novih mansardnih sob, katerih izgradnja se je zaradi spremembe projekta, nekoliko zavlekla.

V kratkem pa naj bi v Banovcih pričeli z izgradnjo pokritega reaktivnega bazena, ki naj bi bil podaljšek obstoječega objekta. Vrednost teh del znaša 700 milijonov dinarjev, z deli pa naj bi končali še letos. Izvajalec teh del še ni znan, upajmo pa, da bo doseženo kvalitno delo Gradisovih delavcev dovolj dober porok za pridobitev teh del.

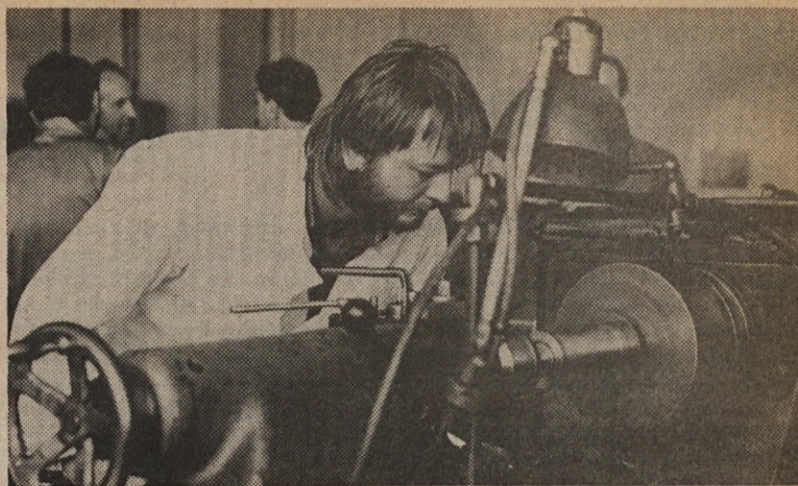
...

Konec prejšnjega meseca so mariborsko gradbeno enoto obiskali gošpodarsko-finančni pomočniki direktorjev Gradisovih tozdov. Gre za rutinske sestanke, ki jih organizirajo po možnosti stalno v drugem kraju. Ob tej priliki so si ogledali gradnjo in obnovo Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru ter se seznanili z vsemi problemi, ki spremljajo to zahtevno gradnjo. Prikazali so jim tudi diapozitive gradnje od samega začetka, kajti veliko tega se danes na objektu ne vidi več. Tak obiski, so zaključili finančniki, so vsekakor koristni.

...

Gradbena dela na izgradnji nove Metalnine tovarne obdelovalnih sistemov — tovarne strojev lepo napredujejo. Delavci Gradisa pripravljajo betonske temelje na katere bo kasneje pritrjena jeklena konstrukcija bodoče proizvodne dvorane. Gradnjo nadzira Metalnin tozd Inženiring, tovarna pa naj bi bila končana sredi prihodnjega leta.

Štof

Jure Jamik iz tovarne Indos iz Ljubljane pri delu — tekmoval je prvič, povedal pa je, da bi stroj lahko bil boljši, pa še vajen ga ni.

7. delovno tekmovanje kovinarjev

KO Ljubljana organizatorji

Kovinski obrati Ljubljana so bili 15. maja gostitelji strugarjev sedmega delovnega tekmovanja kovinarjev na mestni ravni. Pred tem so organizirali že občinsko tekmovanje strugarjev, ki je le eno od 18 panog tega tekmovanja. Gradisu so zaupali to nalogo že tretjič, kar dokazuje, da so na tem našem tozdu resno vzeli to delovno srečanje in ga dobro pripravili.

Tekmovalci so morali v eni uri na univerzalni stružnici PS 501 M narediti iz kovinskega valja oporni valjček za ročni skreper.

Vsak od petih tekmovalcev, kolikor jih je naenkrat tekmovalo, ker imajo v Kovinskih obratih 5 enakih strojev, je imel svojega časomerilca, delavca KO Ljubljana, ki ga je spremljal in pomagal, če je bilo potrebno. Vodja tekmovanja je bil Anton Ficko iz Kovinskih obratov, tekmovanje pa je nadziral Jože Plazar iz istega Gradisovega tozda kot član sekretariata organizacijskega

odbora.

Pri ocenjevanju izdelkov je bil pomemben čas ter natančnost izdelave, mere so bile razdeljene v štiri kategorije, natančnost pa je bila v merah tudi nekaj tisočink milimetra.

Glede na to, da imajo v Kovinskih obratih dobre strugarje in tudi druge kovinarje ter primerne pogoje za delo in tekmovanje, bi le bilo dobro, če bi se delovnega tekmovanja prihodnje leto udeležili tudi Gradisovi delavci.

M. M.

GE Celje — rekordno kratek čas gradnje silosov za žito

Nadaljujemo gradnjo silosov

Celjani se vse uspešneje vključujemo v delo tudi na področju gradnje okroglih silosov. Predvsem za investitorja Merx Celje gradimo že od leta 1967. ko smo pričeli z gradnjo osmerokotnih silosov za žito.

Prve silose smo betonirali z opaži, ki smo jih naredili sami. Te opaže smo dvigali z dvigalkami na zrak. Kasneje smo prešli na izvedbo silosov okrogle oblike premera dvanajstih metrov. Te betoniramo z montažnimi kovinskimi opaži, ki jih dobavlja naš kooperant Tehnograd Tuzla. Montažne kovinske opaže premikamo s pomočjo hidravlike, ki je elektronsko uravnana in nadzirana.

Sedaj gradimo za celjski Merx deveto in deseto celico silosa kapacitete 5600 ton. Gradnja samega oboda silosa je potekala v rekordnem času, saj smo v 24 urah z drsnjem zabetonirali 5 metrov oboda.

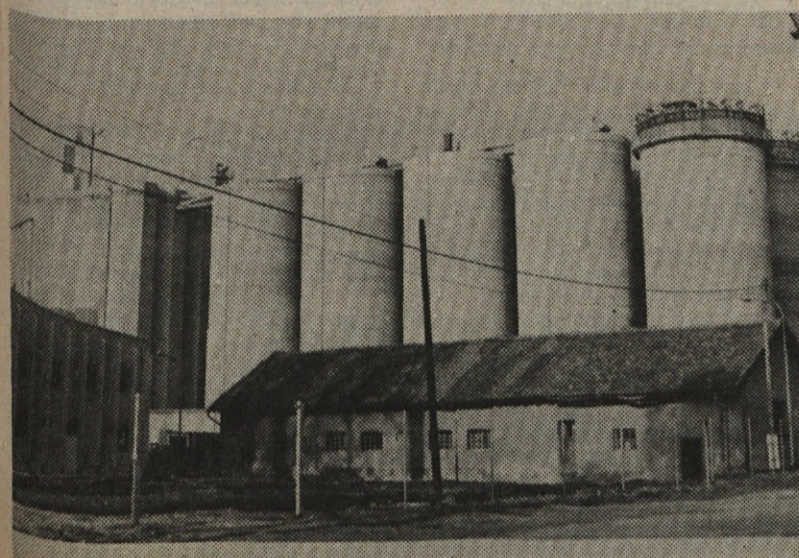
Tudi pogodbeni čas izgradnje je kratek, saj mora biti delo, ki je bilo

pričeto marca, dokončano do žetve pšenice.

Investitor je izjemno zadovoljen s kvaliteto dela in hitrostjo gradnje. Delo samo poteka uspešno, po planu in brez zastojev, predvsem zaradi izurjene ekipe delavcev in dobrih medsebojnih odnosov tako s kooperantom kot tudi z vsemi pomožnimi obrati (betonarna, železokrivnica itd.).

V vse večjem pomanjkanju dela v gradbeništvu in želji izvajalcev za pridobitev novih del moramo ob veliki angažiranosti lastne komercialne težiti tudi k še boljši kvaliteti dela in čimkrajšemu roku izgradnje, kar so želje tudi naših investorjev.

Zoran Debelak

Za Merx iz Celja gradimo silos za žito.

Slabši obeti za gradbeništvo

V gradbenih delovnih organizacijah že marsikje primanjkuje dela in novih naročil, še huje pa bo v drugi polovici leta. Razmere v tej gospodarski panogi zbuja skrb, so v razpravah opozorili predstavniki sindikata gradbenih delavcev Slovenije na problemski konferenci 5. junija v Titovem Velenju. Kot je dejal eden izmed razpravljalcev, imamo že dovolj poročil in analiz o položaju v gradbeništvu. Treba se bo lotiti problemov, in to najprej v delovnih kolektivih. Zato so v republiškem odboru sindikata delavcev gradbeništva že naložili vsem občinskim odborom, da do letošnjega oktobra pripravijo realno oceno o položaju gradbenih organizacij, nato, pa na podlagi ugotovitev nemudoma ukrepajo, saj so izgube v slovenskem gradbeništvu v prvih treh mesecih letos dosegle že 11 milijard dinarjev.

Leta 1983 je bil dosežen najnižji indeks rasti v gradbeništvu Slovenije v primerjavi s slovenskim gospodarstvom. V tem letu pa smo beležili drugo ugodnost, to je največjo vrednost opravljenih investicijskih del slovenskega gradbeništva v tujini. V naslednjih letih so se razmere obsega del doma popravljale, v tujini pa občutno slabšale. Gradbeništvo je imelo lani po nekaj letih ugodnejšo rast (večji obseg dela), položaj industrije gradbenega materiala pa je bil ugodnejši zaradi razmeroma nizkih cen energije. Ugoden pa je bil le porast indeksov v primerjavi s prejšnjimi leti, medtem ko sta gradbeništvo in IGM še zmeraj po doseženih rezultatih dokaj zaostajala za gospodarstvom (višina akumulacije, osebni dohodi). Zato se je tudi lani nadaljeval odhod številnih dobrih delavcev in strokovnjakov iz te v druge dejavnosti, kjer so boljše delovne razmere in višji osebni dohodi.

Kaže, da bo letos stanje mnogo slabše. V prvem tromesečju je huda in dolga zima povzročila, da je bilo v gradbeništvu opravljenega manj dela, v IGM, zlasti v cementni industriji pa so bili v tem času opravljeni zahtevni remont, zaradi katerih je proizvodnja stala dlje časa kot je bilo predvideno. Še bolj pa zaskrbljuje, da se v drugem tromesečju, ko bi morala proizvodnja steči s polnim tempom, pojavlja marsikje pomanjkanje dela in naročil.

Izgledi za letošnje leto niso dobri. Projekcija je slabše zaposlena, kar kaže na manjši obseg investicij ne samo letos, temveč tudi prihodnje leto. V kolikor ne bo prišlo do hitrih sprememb na področju stanovanjske gradnje, se bo ta občutno zmanjšala. Naložbe v energetske objekte (hidro in termoelektrarne) se ne odvijajo po planu. Bolj obetaven je program gradnje avtocest, vendar ga zaradi visoke inflacije in s tem porasta cen ne bo

možno uresničiti v prvotno predvidenem obsegu oziroma se bo čas za izvedbo tega programa zelo podaljšal. Položaj IGM se je letos izredno poslabšal zaradi velike podražitve energije in neurejene cenovne politike.

Vodno gospodarstvo v zadnjem obdobju dosega ugodnejše rezultate, vendar absolutne vrednosti še vedno niso zelo visoke. Položaj se občutno slabša tudi v ozidih za montažno in instalacijsko zaključno dejavnost.

Rezultati gospodarjenja so s sindikalnega stališča še posebej zaskrbljujoči, saj vse manj nudijo možnosti socialnega napredka zaposlenih. Prav zato morajo biti povod za odpiranje nekaterih dilem, katerih smo se doslej izogibali. Družbeno ekonomske razmere v gradbeništvu se z uvajanjem zahtev tržnega gospodarjenja in ekonomskih zakonitosti tako bistveno menjajo, da je treba o teh odkrito spregovoriti.

Ugotavljanje rezultatov gospodarjenja po novem obračunskem zakonu, katerega glavni cilj je obvarovati družbeno imetje pred inflacijskim razvrednotenjem, je pokazal v prvem četrtletju tekočega leta na nekatera neskladja, ki bodo trajneje vplivala na pogoje gospodarjenja. Pri tem imamo v mislih obračunavanje realnejše amortizacije, prenos dela obresti v poslovni sklad in revalorizacijo finančnih prihodkov in odhodkov. Čeprav pravih poglobljenih ocen ekonomskih učinkov teh ukrepov še ni, je nekaj jasno: prvi resnejši antiinflacijski ukrep nas je močno zamajal in pokazal, da smo se tudi gradbeniki naučili živeti z inflacijo.

Ocena sindikata je, da smo premagovanje zmanjševanja obsega del vse preveč reševali z oženjem pogojev stimulativnega nagrajevanja. V glavnem je bila taka usmeritev v delovnih organizacijah podprta z mnenji, da je kriza prehodnega

Franc Berginc, predsednik ROS gradbeništva je med drugim poudaril: »Danes se moramo s polno odgovornostjo zavedati, da so manevrski prostori zaradi neusklajenosti kapacitet z investicijsko ponudbo omejeni, in da ne bomo družbeno prelivali dohodka od sposobnih in uspešnih delovnih organizacij k manj uspešnim....«

značaja in da se bo do boljših časov prebrodilo s skromnimi parametri preživetja.

● Danes se moramo s polno odgovornostjo zavedati, da so manevrski prostori zaradi neusklajenosti zmogljivosti z investicijsko ponudbo majhni. Splošna družbena naravnost, da ne bomo prelivali dohodka od uspešnih k manj uspešnim, da v sindikatih ne bomo več zamenjevali socialne varnosti zaposlenih z delovno neperspektivnimi proizvodnimi programi, zahtevata od nas drugačno ravnanje. Seštevek tega stanja in primerjava s plani razvoja bi vsaj v grobem lahko nudila osnovo za načrtovanje poslovnega, samoupravnega in kadrovskega prestrukturiranja.

V prenekaterih naših sredinah čedalje bolj primanjkuje sposobnih delavcev gradbenih profilov, tesarjev, zidarjev, železokrivcev, monterjev. Ostala kadrovska nadgradnja, potrebna za trženje, pripravo in spremljanje proizvodnje pa se ne zmanjšuje. Sindikat vidi premagovanje teh razmer v boljšem nagrajevanju proizvodnega dela. Po prvih komentarjih pa je novi družbeni dogovor o delitvi znatno otežil razmere za uvajanje stimulativnejšega nagrajevanja. Po tej zakonodaji bomo morali računati merila uspešnosti in na podlagi teh deliti. Torej vseh slabosti ne bo mogoče prikriti ali jih reševati z vzporednimi ukrepi.

Gradbeništvo pa je kljub vsemu v preteklih obdobjih, doseglo dokaj visoko stopnjo tehnološke in kadrovske usposobljenosti. To je dokazalo na domačih pa tudi na zahtevnih tujih gradbiščih. Razvoj gradbeništva je bil in bo predvsem odvisen od družbenoekonomskega razvoja in obsega ter zahtevnosti investicijskih vlaganj.

V predhodnem planskem obdobju so se v Jugoslaviji in Sloveniji močno zmanjšala investicijska vlaganja, hkrati pa se je povečal delež naložb na opremo, tako da se je proizvodnja gradbeništva zmanjšala za 30 do 40 odstotkov. Gospodarski položaj bo narekoval skrajno varčevanje in razumno omejevanje na vseh področjih. Prodrlo pa je spoznanje, da ni napredka ali potrebnega prestrukturiranja v industriji, ne nove tehnologije in varčevanja z energijo ter da ni kakovostne nove proizvodnje za potrebni izvoz, brez ustreznih vlaganj v znanje in razvoj, za nakup opreme ter izgradnjo novih potrebnih objektov. Glede na izkušnje v svetu je zmožno mnenje, da se da posodabljanje tehnologije ali uvajati novo izključno v že zgrajenih (delno obnovljenih) objektih. Razvoj, nove tehnologije in sodobna proizvodnja ter potrebe družbe, ki se razvija, zahteva tudi intenzivno in sposobno gradbeništvo, ki bo moralo opraviti svoj del naloge.

Gradbeništvo bo v bodoče moralo večjo pozornost nameniti izboljšanju organizacije dela, razvojnemu in strokovnemu delu, uvajanju sodobne in primerne tehnologije, vzgoji in izobraževanju ter stimulativnemu nagrajevanju za dobro opravljeno delo. Ne moremo pa mimo spoznanja, da je glavni razlog za neuspele in slabo izvedene investicije prekoračitve rokov, težave pri gradnji, velike podražitve v relativnih cenah ter predvsem slaba pripravljenost na investicije. Strokovno usposobljen investitor, dobro pripravljena dokumentacija in premišljena investicija, pravočasne vplejave izvajalca v delo ter njegova pripravljenost in usposobljenost so pogoj za njegovo učinkovito in racionalno izvedbo investicije.

Pogoste spremembe v sistemu družbenoekonomskih odnosov otežujejo sistematično preobrazbo ozdov, organiziranost in učinkovito delo samoupravnih organov in poslovnih struktur v gradbenih delovnih organizacijah. Položaj gradbeništva je tako vse težji, zmogljivosti niso izkoriščene, trg je težaven, in možnosti zaposlovanja zmogljivosti izven domačega območja omejene. Tudi v svetu upada obseg investicijskih del, tuja in ostra konkurenca pa je podprta z možnostmi finansiranja ali kreditiranja investitorja. Vendar nam naloga izvajanja del v tujini ostaja, za to pa potrebujemo enoten pristop in povezavo slovenskih gradbincev.

Kot zaskrbljuje dokajšnja negativna selekcija kadra v gradbeništvu, velja to tudi za izredno majhen odziv na vpise v vse vrste gradbenih šol. Če se to stanje ne bo popravilo, bomo v prihodnosti ostali brez dotoka mladih, sposobnih in šolanjih kadrov in gradbeništvo ne bo ustrezalo potrebam družbe.

Naša zvrst dejavnosti, ki jo, če hočemo ali ne, kroji tudi njen sežonski značaj dela je podvržena velikim nihanjem. Ker je gradbeništvo v preteklosti skušalo s svojimi zmogljivostmi tudi pokrivati občasni konjunktorni obseg del, so njegove zmogljivosti prevelike in pretoge za potrebno prilagajanje obsegu del.

Tudi v bodoče bo uspešnejši tisti, ki bo dobro ocenil možnosti in potrebe trga, temu primerno razvil svoje zmogljivosti in poslovanje ter bo pripravljen izkoristiti priložnosti, ki jih ponudi razvijajoča investicijskih del.

Marjeta Šimunič

Gradbinci so, tako kot neštetokrat doslej, sami sebi spregovorili o problemih. Skrajni čas bi že bil, da bi probleme ne le opredeljevali, temveč, da bi jih ob pomoči širše družbe, začeli tudi reševati.

Posnetek z otvoritve letošnjega proizvodnega tekmovanja. Potekalo je v organizaciji Kograda iz Dravograda, ki letos slavi 40-letnico.

13. proizvodno tekmovanje gradbincev Slovenije

Znanje prikazano na tekmovanju

Otiški vrh pri Dravogradu oziroma delavci dravograjskega gradbenega podjetja Kograd so v soboto, 6. junija, gostili skoraj tristo gradbenih delavcev iz slovenskih gradbenih delovnih organizacij. Zbrali so se namreč že na svojem tradicionalnem, trinajstem proizvodnem tekmovanju gradbenih delavcev Slovenije.

To je že tradicionalna gradbeniška prva junijska sobota, ko se gradbeni delavci Slovenije zberejo ob svojem prazniku, Dnevu gradbincev, na tekmovanje. In ta tekmovanja so prav v tem, mnogi pravijo kriznem gradbeniškem obdobju, še kako pomembna. Predvsem pa na teh tekmovanjih gradbeniki prikazujejo svoje znanje in predvsem tudi svojo pripravljenost za nove delovne naloge. Če jim jih trenutno primanjkuje, jih bodo v prihodnje vsekakor še imeli. Boljšega in večjega razvoja gospodarstva in njegove izvozne naravnosti ne moremo doseči brez novogradenj. Tega se zavedajo tudi gradbinci in zaradi tega njihovi pogledi v prihodnost niso pesimistični.

Tudi letošnje proizvodno tekmovanje gradbincev je predstavljalo predvsem tovariško srečanje, ki ga je obogatil tekmovalni duh. Prikazati in pokazati znanje iz izrazito gradbeniških poklicev, kot so to

zidar, tesar, žerjavovodja, železokrivec in odrar. In ko so v dveh urah uresničevali težke in zahtevne proizvodne naloge v vročem in sončnem sobotnem dopoldnevu, so številni gledalci ponovno spoznali, kako naporen in težak je gradbeniški poklic.

Uvrstitve v poklicu zidar: 1. Gradis, 2. Gorica, 3. Grosuplje, 4. Ingrad, 5. Stavbar, 6. Stavbenik, 7. Kograd, 8. Gradbinec, 9. Konstruktor, 10. SCT, 11. Primorje, 12. Pomurje in 13. Pionir.

Uvrstitve v poklicu žerjavovodja: 1. Gradis, 2. Ingrad, 3. Pomurje, 4. Grosuplje, 5. Stavbar, 6. Primorje, 7. Gorica in 8. Pionir (ostale ekipe so bile diskvalificirane).

Uvrstitve med tesarji: 1. Konstruktor, 2. Kograd, 3. Stavbar, 4. Grosuplje, 5. Gradbinec, 6. Stavbenik, 7. Primorje, 8. Ingrad, 9. SCT, 10. Gorica, 11. Pionir, 12. Pomurje in 13. Gradis.

Gradisovci nismo vraževerni. Na 13. proizvodnem tekmovanju sta med 13. sodelujočimi ekipami Gradisova zidarja osvojila 1. mesto.

Uvrstitve v poklicu železokrivec:

1. Stavbar, 2. Grosuplje, 3. Konstruktor, 4. Pomurje, 5. Gradis, 6. Gorica, 7. Ingrad, 8. SCT, 9. Pionir, 10. Primorje, 11. Stavbenik, 12. Gradbinec.

Uvrstitve med odrarji: 1. Ingrad, 2. Stavbar, 3. Kograd, 4. SCT, 5. Grosuplje, 6. Gradis, 7. Gorica, 8. Pomurje, 9. Stavbenik, 10. Primorje, 11. Konstruktor, 12. Gradbinec.

Za letošnje tekmovanje je pomembna še ena značilnost. To so bili najboljši gradbeniki v Sloveniji, vsak z velikim in bogatim znanjem in vendar je lahko prvi le eden med njimi. Častno razsodišče še nikoli

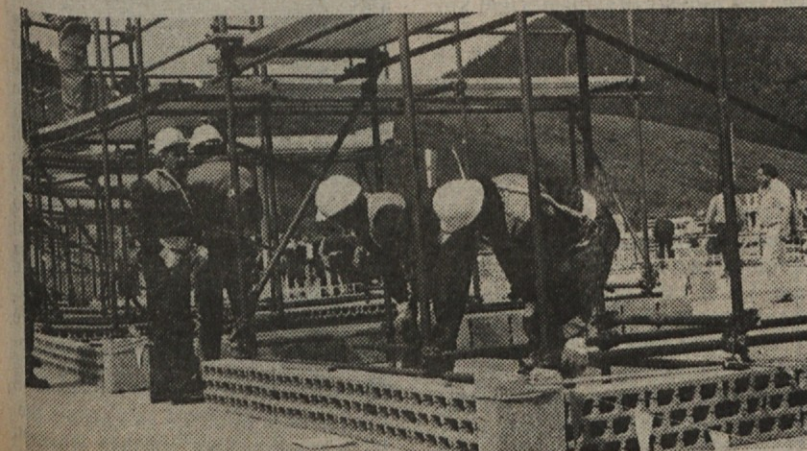
● In končni vrstni red letošnjega proizvodnega tekmovanja gradbenih delavcev Slovenije? Prvi je bil Stavbar, drugi delavci iz Grosuplje in tretji delavci Ingrada. V nadaljevanju letošnje razpredelnice so se zvrstili 4. Gradis, 5. Konstruktor, 6. Gorica, 7. Kograd, 8. Pomurje, 9. SCT, 10. Stavbenik, 11. Primorje, 12. Gradbinec in 13. Pionir.

doslej ni imelo toliko dela s pritožbami, tako da je bil vrstni red med zidarji skoraj povsem spremenjen, med žerjavisti pa so štiri ekipe kar v celoti diskvalificirali.

Prvouvrščene ekipe iz posameznih proizvodnih poklicev bodo predstavljale gradbenike Slovenije na letošnjem Zveznem proizvodnem tekmovanju gradbenih delavcev Jugoslavije, ki bo jeseni v Sarajevu.

Gradbinci so se razšli in predvsem so delovno in svečano proslavili svoj praznik, Dan gradbincev, kajti proizvodno tekmovanje predstavlja vrhunec njihovega praznovanja. In kako so se razšli? Vsem so ostajale v ušesih besede Franca Berginca, predsednika republiškega odbora sindikata delavcev gradbeništva Slovenije: »Naša želja je, da združimo vsa naša hotenja tako poslovnih, samoupravnih in političnih struktur in da pričnemo pogumneje stopati v prestrukturiranje slovenskega gradbeništva. Mi v sindikatih, v vseh odborih, se bomo trudili v naših pristojnostih, da skupaj z zaposlenimi spoznamo, da le od našega skupnega poštenega dela lahko pričakujemo lepše dni.«

Besedilo: Brane Salamon
Foto: Goimir Bernot

Ekipa Gradisovih odrarjev je dosegla solidno šesto mesto.

Zahtevnosti naloge za železokrivce prenekateri ekipa ni bila kos. Naši so kljub temu osvojili peto mesto.

Na zaključku kulturnega srečanja so nastopile folklorne skupine, godba in pihala in pevski zbori. (Foto: G. Bernot)

Nastopajoči so prejeli plakete za sodelovanje na kulturnem srečanju. Prejel jo je tudi Gradisov slikar Vladimir Valant.

9. kulturno srečanje gradbincev Slovenije

Vzpodbuditi zanimanje za kulturo

Kot smo že pisali, je Gradis na 9. kulturnem srečanju imel do sedaj največje zastopstvo in sicer devetnajst nastopajočih. V ponedeljek, 1. junija, po otvoritvi srečanja, je potekalo delo po skupinah — likovniki, izdelovalci tapiserij, fotografi in literati. Organizator GIP Vegrad je poskrbel, da so strokovnjaki na teh področjih vodili pogovor o ustvarjanju in napredku pri bodočem delu. Ustvarjalci so lahko slišali kritike in pohvale.

Dela Gradisovih likovnikov in izdelovalcev tapiserij so bila zelo dobro ocenjena in tudi razstavljena, prav tako literarna dela.

Literati so se posebej potrudili pri predstavitvi del v dvorani glasbene šole v Titovem Velenju. Na literarnem večeru pa je prvič nastopil Gra-

disov ženski kvartet (čeprav s slabšo kvaliteto izvedbo kot že uveljavljeni zbori) in prijetno popestril literarni večer.

V torek, 2. junija zgodaj zjutraj so se likovniki zbrali v likovni koloniji in zasedli grad ter ga s svojimi čarobnimi gibi čopičev za vedno prenesli v galerijo (od naših sta bila prijavljena dva, Vladimir Valant in Vesna Plemelj-Horvat). To je bila novost našega srečanja in verjetno bo postala stalna tradicija, ker je zelo pozitivno ocenjena. Potem smo člani dramske skupine Gradisa obiskali DO Gorenje in se v neposredni proizvodnji pred 150 delavci predstavili s skečom »Zobozdravnik« in »Natakar«. Doživetje je bilo enkratno za vse, tudi za nas — posebej, ko smo si ogledali proizvodnjo tako velikega podjetja. Zvečer smo s skeči nastopili v Domu kulture skupaj z dramsko skupino IMP. V sredo so likovniki nadaljevali z delom v likovni koloniji, animatorji kulture pa so se zbrali za okroglo mizo.

Razprava prisotnih je bila pestra in dobrodošla za nadaljnje delo, oziroma bodoče srečanje gradbincev. Ugotovili smo, da so nekateri zaključki lanske okrogle mize, ki je bila v Brežicah, obrodili sadove — za kar gre zahvala organizatorjem kulturnega srečanja GIP Vegrad in komisiji za kulturo pri RO ZS SR Slovenije. Poudarjeno je bilo, da moramo vztrajati na kvaliteti izbranih del in predstaviti v različnih okoljih — najsi gre za likovna dela ali za dramske, pevške in druge nastope.

Izražena je bila skrb, da je v večini delovnih organizacij premajhno zanimanje za delovanje kulturnih skupin, kar se kaže pri slabem zagotavljanju osnovnih finančnih sredstev.

Ugotovili smo, da smo gradbinci veliko napredovali in da se čuti napredek na vsakem srečanju, vendar še vedno ne moremo biti zadovoljni, ker je veliko manjših delovnih organizacij na področju kulture neaktivnih in so tako njihovi delavci pri-

krajšani — predvsem pa kulturni ustvarjalci. Zato bi se morali truditi vsi, da dosežemo enakopravnost in damo možnost tudi tistim v majhnih organizacijah, da se pokažejo javnosti. S tem bodo bogatejša tudi naša srečanja.

Poudarjen je bil tudi pomen sodelovanja in izmenjave izkušenj na kulturnem področju z organizatorji zunaj gradbeništva, predvsem v KS in občinah. To bi koristilo nam in njim.

V četrtek je DO GIP Vegrad slavila 30. letnico obstoja in plodnega poslovanja. V petek pa je bila problemska konferenca in zaključek kulturnega srečanja z revijo pevskih zborov in podelitvijo priznanj in plaket RO ZS.

Vse kulturne ustvarjalce vabim k razmišljanju in delovanju, da bi drugo leto imeli še več in še boljše dela. Vse OOOZS pa vabim k širjenju kroga kulturnih ustvarjalcev, ki naj še v bodoče uspešno nosijo Gradisovo ime tudi na kulturnem področju.

Milenko Nikič
Foto: R. Peklaj

Predsednica komisije za kulturo pri ROS gradbeništva Katjuša Borsan podeljuje diplomu fotografu Andriji Pajtaku.

Okrogla miza o vlogi in mestu kulturnega animatorja

Srca nosijo v dlaneh, zamisli v stvareh

V sredo, 3. junija je v okviru drugega kulturnega srečanja gradbenih delavcev Slovenije potekala okrogla miza na temo: Vloga in mesto kulturnega animatorja v organizacijah združenega dela. Okroglo mizo sta vodila Doro Hvalica, strokovni sodelavec Zveze sindikatov Slovenije ter Katjuša Borsan, predsednica Komisije za kulturo pri Republiškem odboru sindikata gradbenih delavcev Slovenije.

Razpravljalci so se zavzemali za to, da naj bi v vsaki večji delovni organizaciji deloval profesionalni kulturni animator. Sedaj mnogokrat za duhovno področje življenja v delovnih organizacijah skrbijo posamezniki povsem ljubiteljsko, pa na srečo kljub temu dokaj uspešno.

Tako kot na vseh področjih dela in življenja so za uveljavljanje kulture v združenem delu potrebna finančna sredstva. Teh pa, predvsem gradbinci, v zadnjem času nimamo. Pestijo nas likvidnostne težave, skladi so premajhni celo za zadovoljevanje osnovnih potreb.

Kulturna dejavnost v gradbenih delovnih organizacijah je zelo odvisna tudi od odnosa vodilnih delavcev do kulturne ustvarjalnosti v svojih delovnih okoljih. Pogosto se dogaja, da ti nimajo pravega razumevanja za dejavnosti, ki nimajo neposredne povezave z delom.

Letošnje deveto kulturno srečanje gradbenih delavcev pa je vendarle potrdilo, da je paleta kulturnih ustvarjalnosti gradbincev izjemno široka. Kljub vsem težavam, ki nas pestijo, je zanimanja za kulturo veliko.

Ker je kulturna dejavnost izjemno pomembna tudi za krepitev narodnostnih vezi (nacionalna struktura zaposlenih v gradbeništvu je Jugoslavija v malem) je torej nujno ohranjanje, negovanje in tudi širjenje kulture v združenem delu.

V petju, glasbi, poeziji, likovni in drugih dejavnostih se premoščajo vsakovrstne ovire, trsajo nove ceste, gradijo in opremljajo objekte — v vseh so ljudje. Ti nosijo srca v dlaneh, svoje zamisli v stvareh.

Anita Ogulin

Marjan Vanovšek prejel srebrni znak ZSS, Uprava delavskih domov pa priznanje občinskega sveta ZS Ljubljana Moste-Polje

Znaki in priznanja sindikalnim aktivistom

V kulturnem domu na Vevčah v Ljubljani je bila slovesnost, na kateri so podelili srebrne znake sindikatov Slovenije in priznanja občinskega sveta ZS Ljubljana Moste-Polje. Srebrne znake in priznanja je podelila predsednica občinskega sindikalnega sveta Marija Fedran, v kulturnem programu, ki je obogatil slovesni dogodek, pa so nastopili učenci Srednje šole tiska in papirja ter moški oktet Zadobrove.

Med dobitniki srebrnih znakov je tudi Marjan Vanovšek iz tozda Gradbene operativna Ljubljana. V Gradisu je zaposlen od leta 1983, na delovnem mestu vodje skladišča. V svoji 12-letni delovni dobi se je aktivno vključeval v delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij. Najbolj aktiven je bil v komisiji za standard in rekreacijo, kjer je vlagal vse sile v reševanje pe- reče stanovanjske problematike in organizacijo rekreacije zaposlenih.

Kot vodja skladišča je polno odgovoren za racionalno trošenje materialov in vestno čuvanje zaupane mu družbene lastnine, s čemer omogoča, da delo načrtovano napreduje.

Veliko lastnega entuziazma je vložil v delo na športnem področju, tako da je žrtvoval tudi veliko svojega prostega časa. Temu primerni so bili tudi rezultati. Lani je bilo moštvo Gradbene operativne Ljubljana zelo uspešno — na zimskih igrah so dosegli prvo mesto, na letnih pa tretje — letos pa so bili na zimskih igrah drugi.

Uprava delavskih domov pa je prejela priznanje občinskega sindikalnega sveta, saj so naši samski domovi med najbolj vzdrževanimi v Ljubljani, pa tudi opremljenost je

taka, da se v njih delavci, pretežno iz drugih republik, dobro počutijo. V Upravi delavskih domov se nenehno zavzemajo za stalno izboljševanje življenjskih in delovnih pogojev v naših samskih domovih.

Pred kratkim so v dveh samskih domovih uredili čajne kuhinje, v drugih dveh pa nabavili novo sobno opremo. Želijo, da bi domove čimprej opremili s hladilniki, da se delavcem hrana, ki jo prinesejo od doma ali pa kupijo v trgovini, ne bi kvarila.

Dobro je poskrbljeno tudi za to, da imajo delavci v domovih stalno na razpolago ustrezne športne rekvizite, omogočena pa jim je tudi športna rekreacija v športnih objektih v neposredni bližini domov.

Sindikalna organizacija Uprave delavskih domov ima zelo tesne stike z našimi temeljnimi organizacijami, kot tudi z upravnimi in samoupravnimi organi na ravni delovne organizacije in občine.

V Upravi delavskih domov so veliko naredili tudi na področju nagrajevanja, socialnega varstva, družbenega standarda, športa in rekreacije ter na kulturnem področju.

Dobitnikoma še enkrat čestitamo. C. P.

Abrahami!

*Prišel je pote Abraham,
te popeljal v svoj hram.
Ne skrbi, če je mimo pol stoletja,
pri nas si deležen večnega poletja.
Zato na vaše zdravje Abrahami,
kmalu pridemo še mi za vami.*

Junija, pred pedesetimi leti se je rodilo kar 17 gradisovcev. Ob njihovem jubileju jim želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje.

- Peter Kos — GE Jesenice
- Vladimir Čendak — GE Koper
- Zdravka Davidović — GE Jesenice
- Peter Potisk — GE Maribor
- Slavko Kovačič — GE Nizke gradnje Maribor
- Pavel Ring — GE Ravne na Koroškem
- Anton Jeraj — Lesno industrijski obrat Škofja Loka
- Ivan Ladinek — GE Maribor
- Štefan Markovič — Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Ivan Žugec — GE Nizke gradnje Maribor
- Oto Lajmsner — Strojno prometni obrat Ljubljana
- Ivan Mundžar — Gradbena operativna Ljubljana
- Janez Arauš — GE Ravne na Koroškem
- Anton Jereb — Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Peter Đurasović — GE Nizke gradnje Maribor
- Slavka Stanovnik — Lesno industrijski obrat Škofja Loka
- Valentin Ogris — Lesno industrijski obrat Škofja Loka

M. F.

Ekipe prve medicinske pomoči civilne zaščite so tudi pri praktičnem preizkusu pokazale mnogo znanja. Želimo jim lahko le, da bi svojo usposobljenost v resničnem življenju morale uporabiti čim manjkrat.

Občinsko tekmovanje ekip prve medicinske pomoči civilne zaščite

Dobra uvrstitev Gradisove ekipe

V sredo, 3. junija 1987 je v športni dvorani na Kodeljevem potekalo XV. občinsko tekmovanje ekip prve medicinske pomoči civilne zaščite, katerega se je udeležila tudi ekipa Gradisa.

Tekmovanje so organizirali občinski štab za civilno zaščito, občinska organizacija rdečega križa ter občinski sekretariat za ljudsko obrambo.

Namen tekmovanja je bil ugotoviti usposobljenost obveznikov civilne zaščite pri nujenju prve medicinske pomoči ob morebitnih nesrečah ali v vojni, izhajajoč iz tradicij partizanske sanitete. Udeležba je bila letos nekoliko skromnejša, saj se je tekmovanja udeležilo le 20 ekip (lani 34), od tega 16 iz organizacij združenega dela in 4 iz krajevnih skupnosti.

Ekipo sestavlja 6 obveznikov civilne zaščite (kar je tudi formacijski sestav ekipe prve medicinske pomoči), ki so razdeljeni v dve skupini,

vsaka skupina pa ima svojega vodjo. Vodje skupin so najprej opravili teoretični preizkus znanja (triazno) nato pa vsaka skupina še praktični preizkus.

Ekipe so prikazale dobro znanje, tako da ekipa Gradisovih deklet zasluži vso pohvalo za doseženo 6. mesto (kljub zapetljajem pred tekmovanjem). Še posebej pa velja pohvaliti Ljubo Libenšek, ki se že dolga leta prizadevno vključuje v organiziranje in delovanje ekip prve medicinske pomoči civilne zaščite.

In še uvrstitve: 1. mesto Blagovno transportni center, 2. mesto Indos, 3. mesto Kolinska I., 4. mesto Kolinska II., 5. mesto Izolirka, 6. mesto Gradis, 7. mesto KS Bizovik, ...

A. O.

Staroste gradbeništva

● Proizvodna tekmovanja v gradbeniških poklicih so zadnja leta vselej organizirana tako, da si znanje in spretnost tekmovalcev lahko ogledajo številni obiskovalci. Med njimi se pogosto najdejo skupaj stari znanci. Slika je nastala na Otiškem vrhu, starejši bralci pa bodo lahko prepoznali znane obraze oseb na sliki — staroste slovenskega gradbeništva. Z zanimanjem so si ogledali tekmovanje in pri tem obudili prenekateri spomin na njihove čase.

Izročilo dr. Srečka Cerarja, predstavnika 1. inženirske brigade: »Želim vam mnogo uspehov in vas pozivam, da še vi delate pod našim geslom — da je in bo junakom dela sledilo vsa ta in naslednja leta mnogo junakov dela!«

Organizacijo 19. srečanja mladih iz nekdanjih vojnih gradbenih podjetij Jugoslavije je prevzela in uspešno izpeljala mladinska organizacija Gradisa. Ugodna ocena je padla tudi na sestanku koordinacije.

Srečanje ni pomenilo zgolj udeležbo pri športnih tekmovanjih ali »turizmu«, kot se to mladim pogosto očita. Na problemski konferenci, Perspektive mladih v gradbeništvu, so bila izoblikovana skupna torišča dela, nekaj poudarkov pa objavljamo tudi v članku ob sliki.

Kranjskogorski disco v Larixu tisti večer ni imel bistveno manj gostov — le manj hrupno je bilo. Mladi so se med seboj pomerili v kvizu znanja na temo Mesta mladosti, BVGP, gradbeništvu in šport.

Del udeležencev ob otvoritvi. Našeje sodelujoče OZD: Napred iz Beograda, Unioninvest iz Sarajeva, Gradis, Ivan Lučić-Lavčević iz Splita in Tempo iz Zagreba, Vranica iz Sarajeva, Monter iz Zagreba, Centroprojekt iz Beograda, Primorje iz Reke in Ratko Mitrović iz Beograda. Vrstni red po menih hkrati končno uvrstitev po tekmovalnem delu.

19. srečanje mladih iz nekdanjih vojnih gradbenih podjetij Jugoslavije je za nami

Mladim ni skupna le mladost

Drugič v zgodovini dosedanjih srečanj mladih iz gradbenih delovnih organizacij s tradicijo — to je »koreninami«, ki segajo v vojne čase — je organizacija srečanja pripadla Gradisu. Srečanje je bilo od 15. do 17. maja v Kranjski gori, v organizacijskem smislu pa je zelo uspelo.

Vezi s predstavniki partizanskih inženirskih enot so se ohranile, oprema, ki je bila po osvoboditvi izročena kot dragocen začetni kapital za obnovo in izgradnjo domovine pooblaščenim civilnim organizacijam (takratna gradbena mehanizacija, premične delavnice itd.) pa ne več; morda so se ohranili samo še kakšni tehnični instrumenti in še ti bolj kot muzejski eksponati.

Skozi vezi z nekdanjimi borci ter kasneje pripadniki inženirskih in tehničnih enot partizanske vojske, so se ohranila tudi mnoga izročila — predvsem pa se je nadaljevalo in se še nadaljuje delo pri gradnji cest,

mostov ter vsakovrstnih drugih objektov.

Začetnemu namenu tovrstnih srečanj, utrjevanju bratstva in enotnosti kot enemu najpomembnejših izročil revolucije so mladi, ki so organizacijo teh srečanj kasneje prevzeli pod svoje okrilje, z leti dodali nove vsebine. Takole so se dogovorili: srečanja naj bodo priložnost za dogovore poslovnih organov na direktorski ravni, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij za utrjevanje njihove vloge in krepitev njihove učinkovitosti, mladim pa za spoznavanje med seboj, za izmenjavo izkušenj in mnenj ter oblikovanje skupnih programov z razno-

S tematske konference na BVGP

Glas mladine naj bo močnejši in odločnejši

V okviru 19. srečanj mladih iz bivših vojnih gradbenih podjetij Jugoslavije je bila pripravljena tudi tematska konferenca na temo: položaj in perspektive mladih v jugoslovanskem gradbeništvu.

Uvodni referati in razprave so pokazale, da mladi v gradbeništvu razmišljajo podobno, da se vse bolj zavedajo večjega pomena znanja in kreativnega dela, potrebe po boljši organiziranosti, specializaciji in sodelovanju ter odločnejši vlogi mladine v vsakdanjem gospodarskem in družbenopolitičnem življenju.

Objavljamo tudi zaključke s tematske konference in sicer (krat neprevedene, saj je pretežni del mladine v naši delovni organizaciji iz drugih republik).

Naglašen je zahtev udeleženca v raspravi, da osnov za napredovanje mladim radnika mora izključivo da bude znanje, stručnost i sposobnost u radu, a ni slučajno karijerizam, poznanstvo ili neki od drugih oblika ustaljenih u praksi. Treba prestati sa praksom, da se mladima povjerenje teško iskazuje, da prođe niz godina kako bi došli u situaciju, da u svom kolektivu dobiju šansu da se dokažu na poslu, u radu društvenopolitičkih i samoupravnih organa i organizacija.

Neophodno je u kadrovskoj i poslovnoj politici učiniti sve, da se mladim radnicima jasnije predoče motivi, odnosno da mladi znaju, da će kroz pre-

O srečanju si je vsaka ekipa kot tudi vsak posameznik ustvaril svoje mnenje. Želje Gradisovih mladink in mladincev so bile bolj kot v končno uvrstitev pri vrhu, usmerjene v zagotavljanje dobrega počutja — in v tem so uspeli, o čemer priča dobro razpoloženje...

podjetij Jugoslavije je za nami

le mladost

vrstnih področij. Popestrijo jih še s športom, kvizom in zabavo.

Na letošnjem srečanju znova ni bilo dileme — srečanja v bodoče »da« ali »ne«. Srečanja naj le bodo tudi v prihodnje, so menili, postopno pa naj bo v njih vse manj športa in tekmovalnega duha ter več organiziranih oblik dela.

V kolektivih, iz katerih so prišli, združuje delo okrog 35 tisoč delavcev, med njimi pa je odstotek mladih, ki jim v današnjih stabilizacijskih časih ni lahko, zelo visok. V svojem, »poslanstvu« na BVGP 87 so se zavedali ponujene priložnosti in med drugim sestavili poziv vsem sovrstnikom ki se glasi približno takole:

Z več hotenja in energije, predvsem pa znanja in dela se je treba boriti za boljše pogoje dela in življenja. Naš glas naj bo močnejši in odločnejši povsod tam, kjer se odlo-

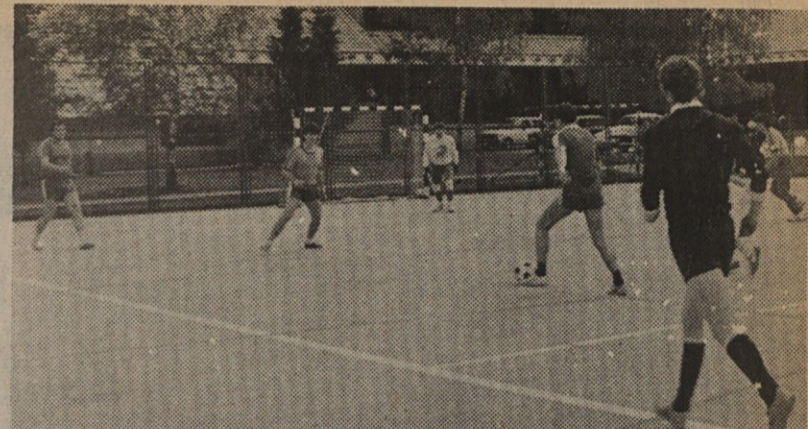
ča. Ne dopustimo, da bomo samo opazovalci ali sopotniki nadaljnjega razvoja družbe.

Čas in morda že prihodnje, jubilejno 20. srečanje, ki ga bo organizirala mladina zagrebškega Monterja, bo pokazal, na kakšen odmev bo naletel ta njihov poziv ter kako se jim bodo izpolnila pričakovanja. Naša skupna želja bi bila, da bi jim uspelo.

Pridružujemo se tudi mnenju ki smo ga slišali v pozdravnem govoru, da mladi s svojo aktivnostjo dozorevajo, s tem pa, ko v svojih okoljih postopoma prevzemajo vse bolj odgovorne naloge, se razvijajo v novo generacijo samoupravljalcev.

Če se je torej mladina v tej smeri odločila zavhati rokave, potem smo lahko ponosni tembolj, ker je bil omenjeni poziv sprejet na srečanju, ki ga je izpeljala mladina Gradisa.

G. B.

Kar se vremena tiče, je bil letošnji maj hladen in spremenljiv, na športnih terenih pa je bilo kljub temu vroče. Razburljivih scen ni manjkalo, naša Gradisova ekipa v malem nogometu pa je ob koncu, kot edina neporažena, osvojila prvo mesto.

Tekmovanje v namiznem tenisu je bilo v telovadnici osnovne šole, Gradisove igralke in igralci pa so osvojili drugo mesto.

V skupnem seštevku krogov so uvrstitev Gradisa na drugo mesto pristreljali tudi strelci in strelke. Med slednjimi je bila najboljša (prva v posamični konkurenci) Judita Jezeršek iz škofjeloškega LIO.

Preostali disciplini sta bili še šah (na sliki) in kegljanje. Gradisovi šahisti so zasedli peto mesto, kegljači so bili četrti, po skupnem seštevku vseh točk pa je bil Gradis tretji.

C. P.

Med odbojkarji je zmagal anhovski Salonit, Gradis pa je bil z oslabiljeno ekipo zadnji, to je šesti.

Na teniškem turnirju so nastopila tudi dekleta. Zdenka Perkovič (Gradis) je zasedla tretje mesto.

4. redna seja odbora za standard in rekreacijo

Veliko zanimanje za počitniške domove Gradisa

4. redna seja Odbora za standard in rekreacijo DO GIP Gradis bi morala potekati 14. maja, vendar je bila nesklepčna. Da bi lahko pravočasno pripravili predlog gospodarskega načrta za počitniške domove za leto 1987, so se odločili, da sejo izvedejo v pisni obliki, oziroma da bodo sprejemali pripombe na poslano gradivo. Rok za sprejemanje pripomb je bil 22. maj.

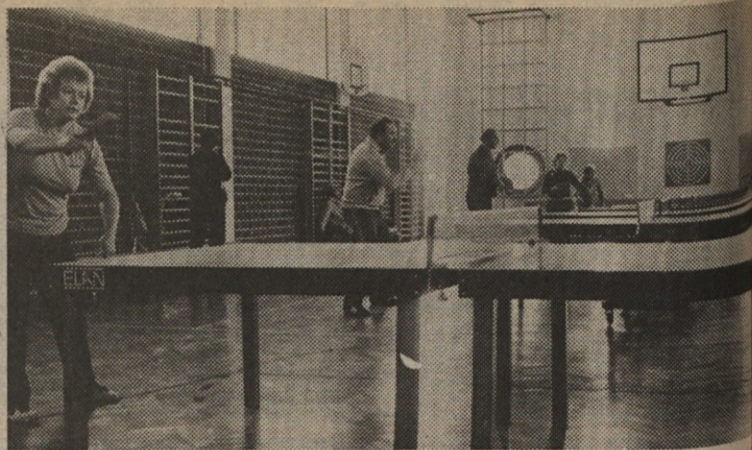
Delegati odbora so pisno potrdili, oziroma niso imeli pripomb na osnutek gospodarskega načrta za počitniške domove za letošnje leto. Osnutek predvideva za letos 268 milijonov din stroškov (v primerjavi z lani znaša indeks 203), prihodkov pa naj bi bilo za 184,6 milijonov din (indeks 195), negativna razlika naj bi znašala 83,6 milijona din (indeks 222).

Strinjali so se tudi s predlogi sklepov s sestanka upravnikov počitniških domov, ki je bil 23. aprila letos. Na njem so predložili sklep, da sofinanciramo izgradnjo razsvetljave v počitniškem domu Biogradu (skupaj z DO INA, stroški glede na število ležišč), določili so normative za porabo mesa v naših počitniških domovih, sprejeli cene storitev za priložnostne goste v počitni-

ških domovih — za delavce Gradisa 7000 din za cel penziona, za tujce 10.400 din) ter sklenili, da delavci v počitniških domovih, ki so v rednem delovnem razmerju, sprejemajo osebni dohodek po uspehu po enakih merilih kot ostali delavci DSSS.

Zaradi premajhnih zmogljivosti naših počitniških domov ne bomo širili počitniške izmenjave s češkim podjetjem Bytostav, kljub temu, da se njihovi delavci vedno bolj zanimajo za tako obliko letovanja na Jadranu (letos bodo letovali v Biogradu, drugo leto pa bodo zopet v Ankaranu). Zaradi velikega zanimanja delavcev Gradisa v počitniških domovih letos tudi ne bomo odstopili zmogljivosti tujim delovnim organizacijam.

M. M.

Gradisovi igralci in igralke namiznega tenisa so poslabšali lanske rezultate, ko so bili moški zmagovalci, ženske pa tretje.

36. letne športne igre gradbenih delavcev Slovenije

1. Ingrad, 2. Pionir

36. letne športne igre gradbenih delavcev Slovenije oziroma finale tekmovanja je bilo 6. junija v Titovem Velenju. Organizator je bil velenjski Vegrad, ki je nekaj dni pred tem proslavil 30-letnico. V finale se je uvrstilo 66 ekip iz 22 delovnih organizacij v katerih je nastopilo 454 športnikov. Te leto, tako kot že nekaj let nazaj, so zmagali športniki celjskega Ingrad.

Predtekmovanja so se začela že marca. Skupaj je na predtekmovanjih sodelovalo 49 delovnih organizacij, v finale pa se je uvrstilo šest prvouvrščenih ekip iz 22 gradbenih delovnih organizacij.

Tekmovanja so potekala v Titovem Velenju, Soštanju in Topolšici. Gradis je bil kar dobro zastopan, saj so manjkali le balinarji in ženska ekipa v odbojki.

Mali nogomet: 1. Grosuplje, Ingrad, 3. Gradis, 4. Stavbar, Konstruktor, 6. Stavbenik.

Namizni tenis — moški: 1. Ingrad, 2. SCT, 3. Gradis, 4. Cevovod, Konstruktor, 6. Pionir; **ženske:** Konstruktor, 2. Ingrad, 3. SCT, Gradis, 5. Vegrad, 6. EM Hidromontaža.

Balinanje: 1. Kraški zidar, 2. Salonit, 3. Konstruktor, 4. Pionir, PAP, 6. Cevovod.

Odbojka — moški: 1. Salonit, Pionir, 3. Ingrad, 4. Konstruktor, Kograd, 6. Gradis; **ženske:** 1. Salonit, 2. Pionir, 3. IB Elektroprojekt, 4. Ingrad, 5. EM Hidromontaža, Stavbenik.

Kegljanje — moški: 1. Ingrad, Pionir, 3. Beton, 4. Konstruktor, Gradis, 6. Obnova; **ženske:** 1. Konstruktor, 2. Ingrad, 3. Gradis, Stavbenik, 5. Obnova, 6. Gora.

REZULTATI:

Šah: 1. Ingrad, 2. Grosuplje, 3. Pomurje, 4. Salonit, 5. Gradis, 6. Primorje.

Streljanje — moški: 1. Beton, 2. Pionir, 3. Ingrad, 4. Gradis, 5. Final, 6. Salonit; **ženske:** 1. Pionir, 2. IB Elektroprojekt, 3. Gradis, 4. Beton, 5. Ingrad, 6. Salonit.

Nogometaši so prikazali lepo igro, ker pa je bilo moštvo koprškega Stavbenika brez dokumentov (osebnih in zdravstvenih izkaznic), so bili kljub zmagi diskvalificirani in uvrščeni na zadnje mesto. Tako so se v finalu pomerili igralci GPG Grosuplje in GIP Ingrad. Zmagali so grosupeljčani.

Šahovske partije so bile kvalitetne in razburljive. Gradisovci niso ponovili dobrih iger iz predtekmovanja, bili so peti.

3. Gradis

Kegljavke Gradisa so se veselile pokalu, ki so ga dobile za osvojeno tretje mesto.

Skupna uvrstitev na 36. ŠIG Slovenije

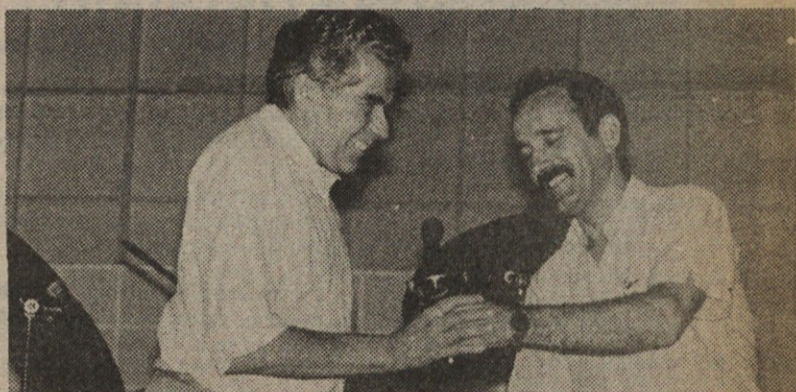
	Točke
1. Ingrad Celje	205
2. Pionir Novo mesto	169
3. Gradis Ljubljana	166
4. Konstruktor Maribor	155
5. Salonit Anhovo	125
6. SCT Ljubljana	118
7. Primorje Ajdovščina	110
8. Stavbenik Koper	105
9. Beton Zagorje	89
10. Grosuplje	83

C. P.

DOPISUJTE
V
SVOJE
GLASILO!

Nogometaše je uspešno vodil trener Sokol Šališa (skrajni desno). Osvojili so tretje mesto.

Drago Dolenc je v imenu igralcev namiznega tenisa prevzel pokal za osvojeno tretje mesto. Pokal je podelil predsednik komisije za šport pri ROS gradbeništva Slovenije Matija Krnc.

Predstavnice strelk. Zmagal je Pionir, druge so bile strelke IBElektroprojekta in tretje Gradisa. Pokal je prevzela Slavka Stanovnik.

3. teniški turnir gradbenih delavcev Slovenije

Trojna zmaga Gradisa

Da je tenis vse popularnejši tudi med gradbeniki, dokazuje število nastopajočih na letošnjem, že tretjem po vrsti teniškem turnirju, ki je bil organiziran istočasno s športnimi igrami gradbenikov, vendar se rezultati ne štejejo v skupno razvrstitev.

Predtekmovanje je bilo 30. maja v Kranju, tako da so štirje najboljši nastopili na finalu v Titovem Velenju. Tenisači so bili razdeljeni v tri starostne kategorije: do 35 let, do 45 let in nad 45 let.

Rezultati

Skupina A do 35 let: 1. Mitja Mejač — Gradis, 2. Rajko Hovnik — Kograd, 3. Bojan Gorenc — Gradbinec.

Skupina B od 35 do 45 let: 1. Ljuba Vodeb — Gradis, 2. Niko Pižmoht — Gradbinec, 3. Franc Lušenc — Kograd.

Skupina C nad 45 let: 1. Janez Pogačnik — Gradis, 2. Vinko Recelj — IB Elektroprojekt, 3. Primož Senčar — Gradbinec.

Nastopila so tudi dekleta. Vrstni red prvih treh je bil naslednji: 1. Slobodanka Svetlič — IB Elektroprojekt, 2. Štefka Dodič — EM Hidromontaža, 3. Zdenka Perkovič — Gradis.

C. P.

Tenisači Gradisa so dokazali svojo premoč z osvojitvijo vseh treh prvih mest. Janez Pogačnik (levo) je bil najuspešnejši v skupini moških nad 45 let. (Foto: G. Bernot)

Na športnem dnevu upokojencev Gradisa so se pomerili tudi v balinanju. Društvo upokojencev Gradisa

Vezi in volja ostajajo

Iz dejavnosti Društva upokojencev Gradisa v preteklem mesecu bomo za Gradisov vestnik izdvojili naslednja dogodka: sejo izvršnega odbora društva in izpeljavo športnega dne s tekmovanjem v počastitev praznika ljubljanske krajevne skupnosti Stari Vodmat.

Seja izvršnega odbora

V maju so bili člani izvršnega odbora Društva upokojencev Gradisa gostje tozda GE Celje. Sprejem je bil topel, za gostoljubje in izkazano pozornost pa gre gostiteljem vsa zahvala.

Na prejšnjih sejah zadane naloge oziroma zadolžitve so bile izpeljane, je bilo ugotovljeno. Manj prijetna in tudi v društvu grenko občutena pa je finančna problematika: razen članarine je vir sredstev za delo društva še dotacija delovne organizacije (prispevki tozdov), ta sredstva pa se v času, ko se nekateri tozdi v težavnem položaju, izdvajajo previdno in kapljajo z zamudo. Člani izvršnega odbora društva kot nekdanji delavci teh tozdov razmere razumejo, hkrati pa upajo, da bodo tozdi ob prvi ugodnejši priložnosti združili vsaj tisti minimalni delež sredstev, katerih izpad otežkoča izpolnjevanje programa.

Eden izmed sklepov je bil tudi ta, da naj bi se obstoječa finančna sred-

stva razdelila po pododboreh, le-ti pa bi razpolagali s njimi predvsem v humanitarne namene.

Govora je bilo tudi o pripravah na skupščino društva, ki bo v jeseni, datum pa še ni bil določen.

Športni dan

Kot smo že omenili, je bil športni dan v KS Stari Vodmat, šlo pa je za tekmovanje v kegljanju, balinanju, šahu in streljanju z zračno puško. Med seboj so merile moči ekipe vojne pošte Vrhnika, doma JLA, krajevne skupnosti Stari Vodmat in ekipe upokojencev Gradisa. Kar se tiče organizacije, je teklo tekmovanje brez pripomb; predno zapišemo uvrstitve morda le še to, da je bilo pričakovati številnejšo udeležbo.

Uvrstitve — šah: 1. Dom JLA, 2. V.P. Vrhnika, 3. KS Vodmat, 4. Gradis; **kegljanje:** 1. Gradis Lj., 2. Gradis Mb., 3. V.P. Vrhnika; **balinanje:** 1. KS Vodmat, 2. Gradis Jes., 3. Gradis Lj.; **streljanje:** 1. Gradis, 2. KS Vodmat.

Ludvik Šnajder

Državno prvenstvo v kegljanju

Gradis peti

Na kegljiških Kozjaka in Grmošiče v Zagrebu ter Tašmajdana in Banjice v Beogradu je bilo 6. in 7. junija prvo kolo ekipnega državnega prvenstva v kegljanju za moške.

V prvem kolu so naši kegljači nastopili v Beogradu. Doseženi so bili naslednji izidi: 1. Medveščak Zagreb 11.320 kegljev, 2. Kvarner Reka 11.137, 3. Kandid Osijek 11.078, 4. Tekstina Ajdovščina 10.966, 5. **Gradis Ljubljana 10.842**, 6. Partizan Beograd 10.726, 7. Sloven Ruma 10.455, 8. Dom JNA Titograd 10.309.

Drugo kolo je bilo na sporedu 20. in 21. junija. Novi ekipni državni prvaki so kegljači zagrebškega Medveščaka, ki so podrli skupaj 22.139 kegljev, drugi je reški Kvarner 21.879 kegljev, tretji Kandid iz Osijeka 21.767 kegljev, četrta zagrebška Grmošiča 21.668 kegljev, **peti Gradis 21.621 kegljev** itd.

Več o nastopu naših kegljačev pa v naslednji številki Gradisovega vestnika.

C. P.

Izlet v Logarsko dolino je bil za predsednika planinskega društva Gradis **Rajka Kogej** že 125. pohod z Gradisovimi planinci. Ob tem jubileju mu je imenu planincev čestital Milan Galič (desno).

Planinski izlet za najmlajše

Bili smo v Logarski dolini

Planinsko društvo Gradis je tudi letos organiziralo za svoje člane in njihove družine planinski izlet. Potem, ko smo lani obiskali Trento in predtudi Tamar, smo se letos odločili za Logarsko dolino.

Avtobus, ki smo ga dobili pri SPO, nas je preko prelaza Černivec in Gornjega grada popeljal v čudovito Logarsko dolino. Po postanku v domu v Logarski dolini, kjer smo malicali, smo se odpeljali do slapa Rinka, tisti bolj pripravi na hojo pa so se povezpli tudi na Okrešelj.

Na poti proti domu smo si ogledali tudi najstarejše živo bitje v Sloveniji — znamenito tiso, za katero strokovnjaki pravijo, da je stara nekaj manj kot 1200 let. Izlet je bil dober izbran in voden, najbolj zadovoljni pa so bili najmlajši člani.

C.

GRADISOV VESTNIK

GRADISOV VESTNIK je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja ga Odbor za informacije: Srečko Friš — predsednik, člani: Ludvik Rudolf, Martin Golnar, Zoran Debelak, Sonja Vršič in Milan Marčič — tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin

Člani uredniškega odbora: Aleksander Bojanič, Vinko Damjan, Ivanka Golob, Polona Kejzar, Ludvik Rudolf, Tatjana Savinšek in Franjo Štromajer.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 9.100 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422 int. 232 in 220

Rešitev in nagrajenci nagradne križanke

12. junija smo izžrebali pet nagrajencev majske gobarske nagradne križanke. Užitarne gobe pa so — vodoravno: MASLENKA, TUREK, VOŠČENKA, PARKELJCI, SIVKA, JURČEK, HRČEK, LIVKA in navpično: MAVRAH, SIROVKA, KARŽELJ, KUKMAK, ŠTOROVKA, CIGANČEK, LISIČKA.

Nagrade bodo prejeli:

1. nagrada 1500 din — **Ivan Vuzem**, Gorjani 34, 41232 Radoboj
2. nagrada 1200 din — **Vanja Stavbar**, GE Nizke gradnje Maribor
3. nagrada 1000 din — **Karolina Pajmon**, Jurčičeva 7, Koper
4. nagrada 800 din — **Dora Trampuž**, GE Jesenice
5. nagrada 500 din — **Tatjana Lukman**, LIO Škofja Loka

Nagrajencem čestitamo in prosimo bolj raztresene reševalce, da nam hkrati s križanko pošljejo tudi svoj naslov, drugače jim tudi sreča pri žrebu ne more pomagati!

Zaradi mnogih dogodkov in s tem preobsežnega gradiva je v tej številki žal izpadla nagradna križanka. Ljubitelji križank prosimo za razumevanje, za ju-ljsko številko Gradisovega vestnika pa bomo pripravili poletno, bolj lahko-križanko, primerno za vroče in dopustniške dni.